

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

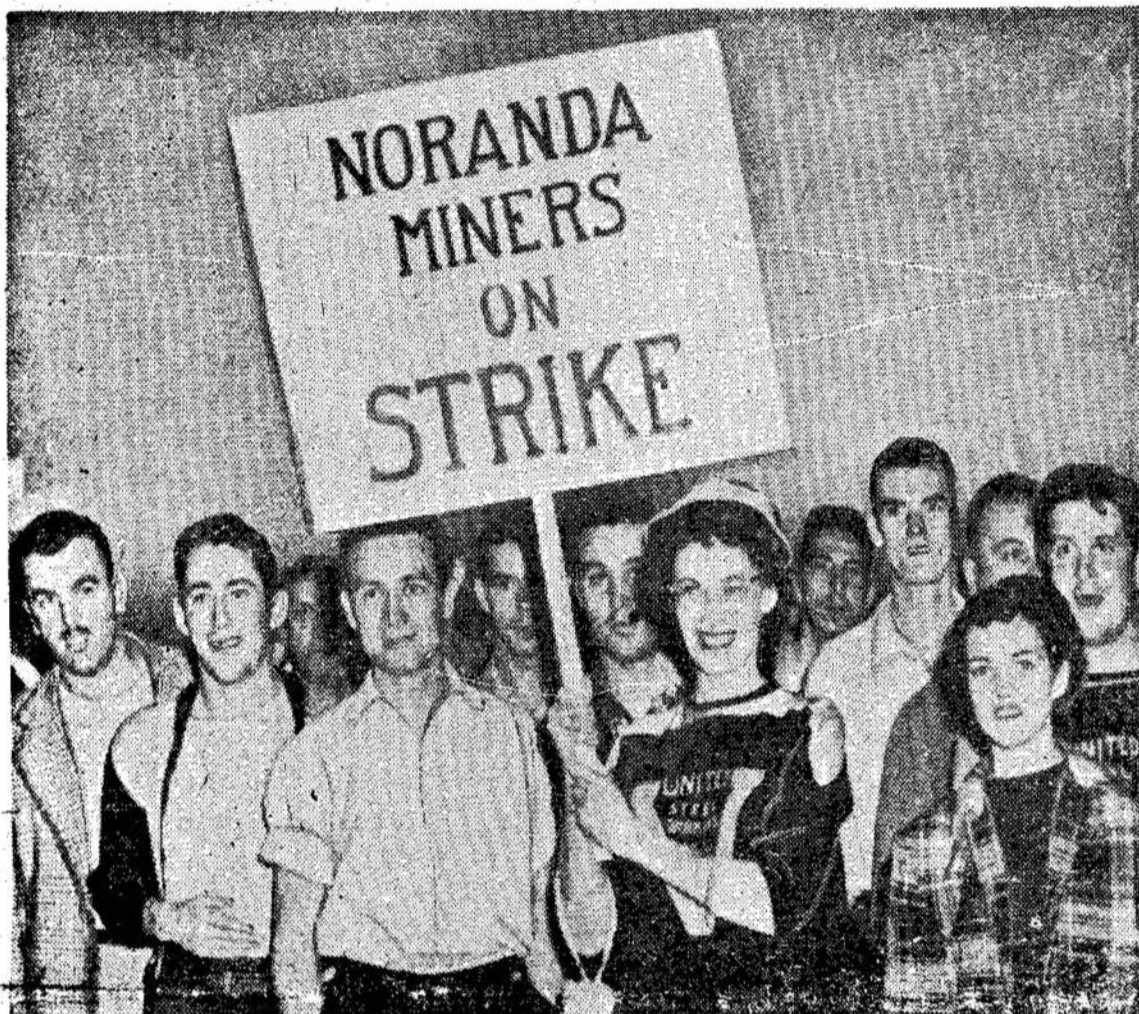
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,147

PENKTADIENIS, RUGSEJO (SEPTEMBER) 4, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Norandos streikierių žmonos ir vaikai stoji į talką pikietininkams. Čia matote vieno streikierio žmoną su plakatu ant pikieto linijos. Čia streikuoja 1,600 auksu kasėjų ir jo valytojų, reikalaujanti pakelti algas, sutrumpinti darbo laiką ir unijinių sąlygų.

Arkivyskupas už Kinijos Priėmimą Į Jungtines Tautas ir Pasitarimą su TS

LONDON, Anglija. — Yorko arkivyskupas Dr. Cyril Garbett viešai pasisakė už tai, kad Kinijos Liaudies Respublika būtų priimta į Jungtines Tautas, ir už tai, kad būtų asmeniškai aukšto lygio susitikimas su Tarybų Sąjunga.

Savo mėnesiniame laiške Yorko vyskupijai, Dr. Garbett sako:

“Juo greičiau valdžia, kuri atstovauja didelę didžiumą Kinijos žmonių, bus pri-

imta į Jungtinių Tautų narius, tuo daugiau vilties bus nuolatiniam susitvarkymui, nors yra labai sunku priimti valstybę, kol ji, persekiama religiją, neduoda pamatinių teisių”.

Britanijoje visuomenė, neišskiriant jos aukštųjų lyderių, vis dažniau ir dažniau viešai pasisako už priėmimą Kinijos į Jungtines Tautas, kadangi jos priėmimas sumažintų įsitęmimą ir palengvintų susitarti.

Darbiečių lyderis Attlee kiek anksčiau pareiškė, kad laikas skaitytis su realybe. Jis taipgi nurodė, kad dabartinė Kinija atstovauja milžinišką didžiumą kiniečių, tad ir reikia skaitytis su ja.

Amerikiečiai, žinoma, nenori skaitytis su šia realybe. Jie laikosi įsikibę kaisikininkų, kurie kontroliuoja tikta Formosos salą. Jie net grumoją išėjimu iš JT, jei Kinija būtų priimta.

NEW YORK. — Jungtinės Valstijos, norėdamos sumažinti neigiamas pasekmes iš priežasties nepriėmimo Indi-

jos į politinę Korėjos konferenciją, nori pastatyti Indijos delegacijos galvą Madam Pandit asemblėjos prezidentė.

JV oficialai mano, kad jos išrinkimas prezidentė užgėrintų Indiją, užsivertinusią dėl amerikiečių opozicijos Indijos dalyvavimui minėtoji konferencijoje.

Britai ir kiti JT atstovai dar vis tebesilaiko nuomonės, kad Indijos dalyvavimas buvo ir tebėra svarbus. Indija padėtų susitarti, nes ji veikt visada vaidino tarpininko rolę.

Syngman Rhee opozicija Indijai iškyla veikiausiai iš to, kad jis nenori kompromiso. Jis nori konferencijos sužlugimo ir karo atnaujinimo.

KORPORACIJŲ PELNAI SMARKIAI PAKILO

NEW YORK. — 694 kompanijos per pirmą šiu metų pusmetį turėjo pelno 16.2% daugiau, negu per tą patį laiką pernai.

Reporteris Įsitikinęs Rhee Atnaujins Mūšius

VANCOUVER. — Canadian Press reporteris William Boss, kurs sugrįžo iš Korėjos sykiu su 11 kanadiečių belaisvių, pareiškė, kad jis esąs įsitikinęs, jog Rhee atnaujins mūšius apie vasario 27, jei jis negaus iš politinės konferencijos, ko jis nori — visos Korėjos.

William Boss išbuvo Korėjoje tris metus ir gerai pažįsta Pietų Korėjos prezidentą Syngman Rhee.

“Prezidentas Syngman Rhee yra tiek pat griežtas Korėjos vienybės reikalu šiandien, kaip kad jis buvo bile kada per praėjusius du metus”, pasakė Boss.

“Senis visuomet ištesėjo savo žodį”, tęsė jis. “Aš neikiu nesistebėčiau matydamas jį pradėdant mūšius

apie vasario 27 arba 180 dienų po pasirašymo paliaubų”.

“Žmonės linke netikėti Pietų Korėjos sugebėjimu veikti vieniems”.

Jis mano, kad per 24 valandas paaiškėtų, ką gali Pietų Korėja. Be kitų pagalbų, greičiau būtų sužadystė.

Jų nuomone, jeigu būtų galima priversti kiniečius pasitraukti, tai Pietų Korėja nugalėtų šiaurės Korėją. Bet pradžioje karo buvo visai kas kita.

Syngman Rhee griežtas užsispyrimas būtinai pasiglemžti visą Korėją, o jei to nebus galima, tai negarbingai žlugti visai, sudaro pavojų taikai. Politinė konferencija juk negalės išspręsti vienpusiškai, kad tik Syngman Rhee būtų patenkintas. Taika gali būti atsteigta tikta per abiejų pusių nuolaidas ir susitarimą.

Sugrįžę kanadiečiai belaisviai atsisako atsakyti į reporterių klausimus. William Boss nuomone, jiems uždrausta jų komandierių. Jeigu jie sulaužytų karinę paslaptį, juos baustų.

Grįžta iš belaisvės daugiau kanadiečių, negu pradžioje buvo manoma. Atsiranda ir tokie, kurie buvo skaitomi dingę.

Didžiulis Taikos Mitingas Massey Hall

TORONTO. — Rugsėjo 20 dieną Massey Hall bus masinis taikos mitingas, kuriame Dr. Endicott išaiškins referendumo reikšmę. Jis taipgi paaiškins, kokių plačių mastu po visą pasaulį šis referendumas bus vedamas.

Visi, kurie įdoma jasi taikos reikalu, maloniai kviečiami atsilankyti. Pradžia 8 valandą vakaro, laisva įžanga.

Mosadegas Norėjęs Pašalinti Monarchą

TEHRAN. — Rojalistai, kurie nuvertė Mosadego valdžią per smurtą, kurio metu žuvo 300 asmenų, skelbia, kad Mosadegas norėjęs pašalinti monarchą ir paskelbti Iraną respublika.

Esą sučiupta dokumentų, kurie liūdi, kad Mosadegas rengėsi praveisti balsavimus, ar Irano žmonės nori palaikyti monarchą, ar turėti respubliką.

Rojalistai, matomai pajutę, kad žmonės pasisakytų už respubliką, griežėsi smurto ir nuvertė rinktą vyriausybę.

Kambodijos - Francūzų Derybos Užsikirtę

PHNOM PENH, Kambodija. — Kambodijos ir Francijos derybos dėl nepriklausomybės Kambodijai užsikirtę dėl Francijos užsispyrimo palaikyti savo militarines jėgas Kambodijoje.

Francija sutinkanti perduoti visą valdžią kambodiečiams, įskaitant policiją ir teisminę sistemą, bet norint teisių laikyti savo armiją. Kambodijoje tikslu kovoti prieš komunizmą.

Kambodijos premjeras Pen Nouth sako, kad jeigu derybos nutrūktų, tai būtų sunku sulaikyti žmones nuo užpuolimo ant francūzų, kurių tame krašte yra 3,000 (civilijų).

Italijos Karo Laivai Saugo Triestą nuo Tito

ROMA. — Trys Italijos karo laivai pribuvo į Venecijos uostą, kitoj pusėj jūros, prie kurios randasi Triestas, ir atsistojo sargybon.

Italija prisibijo, kad Tito nepasimotų pasigrobtį Laisvąją Triesto Teritoriją.

Pellos valdžia taipgi bandanti patirti, ar ji gautų paramą iš Amerikos ir Britanijos atsitikinė konflikto.

Pasidairius po Kanadą

Kviečių augintojų perspektyvos labai prastos. Štai jos: Dar 95,000,000 bušelių kviečių pas farmerius iš praėjusių metų. Jie pasiliko tenai todėl, kad elevatoriai pilni kviečių. Liepos mėnesį Kanada turėjo pardavimui 404,600,000 bušelių kviečių. Metai atgal buvo tik 260,100,000 bušelių.

Šių metų derlius numatomas 604,000,000. Taigi, viso susidarys virš bilijono bušelių kviečių.

Kanados naminiams reikams reikia apie 160,000,000 bušelių. Reiškia, eksportui lieka apie 840,000,000 bušelių.

Jungtinės Valstijos tikisi prikult 1,200,000,000 bušelių. Iš pereinamųjų metų yra likę 575,000,000 bušelių. Amerikiečiams naminiams reikams reikia 700,000,000 bušelių. Tokiu būdu, amerikiečiai turės virš 1,000,000,000 bušelių kviečių eksportui.

Numatoma, kad Jungtinių Valstijų konkurencija už rinkas kviečiams bus dar didesnė. Tokiu būdu, Kanados kviečiai neturės užtektinai rinkų. Dėl to gali būti sunku farmeriams parduoti savo kviečius, o jei ką ir parduos, tai gal užmokestis bus daug mažesnis.

Troškų vairuotojai jau susitarė ir streiką atšaukė. Jie gaus 20 centų į valandą algų pakėlimą. Tada jie gaus vidutiniškai po \$1.43 į valandą.

Algos bus pakeltos laipsniškai: 10 centų pridėjama dabar, o likusieji bus pridėti per du kartus taip, kad pilnas pakėlimas įeis galion tiksliai sekanciais metais spalio mėnesį.

Darbo valandų skaičius patiekia tas pats, bet darbo sąlygos truputį pagerinamos.

—o—
Trijų amerikiečių medžiotojų nužudymo paslaptis pradeda po truputį išsiaiškinti.

Pereitą ketvirtadienį Gaspere įvyko apklausinėjimas liudininkų, kurio metu prospektorius ir medžiotojų vadovas Wilbert Coffin buvo apkaltintas nužudyme dviejų jaunesniųjų, Richardo Lindsey ir Fredo Claar. Senojo Lindsey nužudymas lieka neišsiaiškintas, bet gal teismo metu paaiškės.

Coffin žmona prisipažino, kad vyras dovanojo jai medžiotojų daiktus, kurie buvo atrasti pas ją.

—o—
Kanados Taikos Kongresas pradėjo skleisti tarp kanadiečių balotus, kuriuose sakoma: "Ar jūs pritariate vadovaujančių jėgų susitikimui tikslu išspręsti, per derybas, klausimus, kurie grumoją pasaulio taikai?"

Ant baloto užtenka parašyti "yes" ar "no", kaip ir laike rinkimų, bet galima ir pavardę pasirašyti. Pasirašymas, tačiau, ne būtinas. Balotas geras ir be parašo.

Šių balotų pagalba norima duoti progą visiems pareikšti savo balsą. Kas už derybas, tas balsuos "yes", o kas prieš, tas "no".

Toks balsavimas bus veidmas po visą pasaulį.

—o—
Variety teatre Toronte (kampas Queen ir Spadina) rodoma tarybinė filmas "Berlyno Puolimas".

Liaudies Balso skaitytojais skaitė aprašymą, dabar galite pamatyti filmą.

Iš dividendų šerinkams matosi, kad didesnė šerinkų dalis gyvena užsienyje, kitaip sakant, jie yra užsieniečiai.

1952 metais Kanados kompanijos išmokėjo dividendais \$334,000,000 užsienyje gyvenantiems šerinkams ir \$270,000,000 Kanadoje gyvenantiems.

Taigi, kaip matote, Kanados įmonės ir kiti užvedimai daugiau priklauso užsieniui, negu kanadiečiams.

Kanadietis

Mirė Draugė Antanina Zink

NANAIMO, B. C. — Išsirusi apie metus laiko, rugpiučio 18 dieną mirė draugė Antanina Zink, dar nesulaukusi 62 metų amžiaus.

Paliko nuliūdime gyvenimo draugą J. Zinkų, dukterį, sūnų ir keturias anūkes, tris seseris ir brolių Lietuvoje ir brolių Antaną Unged, Nanaimo, B. C.

Laidotuvėse dalyvavo skaitlingas būrys giminių, draugų ir pažįstamų iš įvairių Vancouver salos vietų, o taipgi ir iš New Westminster ir Vancouver.

Antanina Zink gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Užsienių kaime. Atvyko į Kanadą 1911 metais, o į Nanaimo 1918 metais. Būdama angliakasio žmona, ji pasiukojo augindama šeimą ir padėdama savo vyrui kovoti už geresnes gyvenimo sąlygas.

Ji buvo pašarvota "Westwood Funeral Home", iš kur buvo nuvežta į "Vancouver Crematorium", o pelenai pridėti giminėms. Daug gėlių pluoštų ir vainikų buvo

padėta prie paminklo žuvusiųjų pasauliniuose karuose. Velionė prašė, kad jos pelenus pasklaidytų ant Ramiojo vandenyno, tarp Nanaimo ir Vancouver, kur ji praleido daug malonių kelionės valandų.

Lietuvių Literatūros Draugijos 126 kuopos nariai išreiškia giliausią užuojautą draugui J. Zinkui ir artimiesiems.

A. Grinkus

Calgary. — Valdiškoji Eldorado Mining and Refining Co. Ltd. Uranium mieste šiaurvakarinėje Saskatchewanoje darbininkai 241 balsu prieš 61 pasisakė už International Union of Mine, Mill and Smelter Workers.

Tai jau ketvirta uranijaus kasykla pasirenka šią uniją.

—o—
Ottawa. — Geologas Robert Blackadar, kurs tyrinė-

jo Kanados šiaurę, tik 500 mylių nuo Šiaurės poliaus, sako, kad jis užėjo 1,000,000,000 amžiaus uolų.

Siltesniais laikais, sako jis, koralai augo tikrai keli šimtai mylių nuo poliaus. Jis atrado koralinių liekanų 200,000,000 metų amžiaus.

—o—
Edmonton. — Vakarų Kanadoje 70 asmenų mirė nuo polio. Susirgimų užkarduota 2,027.

Polio liga pasireiškia ir Ontarijoj, bet mažesniame laipsnyje.

—o—
Calgary. — Apdraudos nuo ledų taryba sumokės farmeriams \$3,500,000 nuostolių, kuriuos padarė ledai. Ledai sužalojo javus 1,000,000 akrų plote.

—o—
Tilksburg. — Ledai pridarė daug nuostolių tabako augintojams.

Jei Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Isigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ZMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos švystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Troškų vairuotojų pikietininkai grąšo skebaujantiems vairuotojams, kuriuos lydi policija. Streikas apėmė 1,

500 troškų vairuotojų pietinė Ontarijoj. Streikieriams sunku buvo kovoti ir todėl, kad Toronte ir kitur troškų vai-

ruotojai nestreikavo. Jie daugelyje atsitikimų panaudoti kaip skebai. Bet streikas jau likviduotas.

Gražūs krantai!

Pradėda Lietuvos - tumos arti vingiuota Baltijos jūros ties Klaipėda. Nuo Nemuno užšalancio — apie tūlį. Ir visur — matome d. veikslą.

Darbas dan komu miestuose myklose ir je srauni krantėje, tekstilini stalai, Skrintojai ir plukdytojai žių ir prof

Baltarus Voronovo vardo kolū žemės rūt Tankus pu lengvu me savo vėsu apie du tū Pusė iš jų šalčininkų čiai ir me nių veiduc dinimas. respublikų nės atėjo sius rezult naują galiu kilimą.

O prasid

1953 me išvakarėse čiai, savi tvarka, d nams lin Neliko sk jos kolūki lietuviams lubino, sei ko sėklų.

Netruku ūkiečiai k bandomos ties moks su prašyn sodinti bu lizdiniu bū

— Mes dėje, — kad kvadr das žymi derlingum piną sodin nus, bet p būdą mes

Baltaru ties moks mielai suti timiausius ūkius, kur rodė, kaip ves kva būdu: Kar

TARYBŲ LIETUVOJ

Ant Nemuno Kranto

A. Solovjovas

Gražūs vasarą Nemuno krantai!

Pradėdamas tekėti nuo Lietuvos - Baltarusijos aukštumos arti Minsko, Nemunas vingiuota juosta nutįso iki Baltijos jūros, sudarydamas ties Klaipėda "jūrų vartus". Nuo Nemuno ištakos iki užšalancio Klaipėdos uosto — apie tūkstantis kilometrų. Ir visur šiame kelyje mes matome didingą kūrimo paveikslą.

Darbas vardan taikos, vardan komunizmo kunkuliuoja miestuose ir kaimuose, gamyklose ir kolūkiuose, visoje srauniojo Nemuno pakrantėje, ji dirba Gardino tekstilininkai ir Kauno baldų staliai, Skidelio cukraus virintojai ir Alytaus miško plukdytojai — visokių amžių ir profesijų žmonės.

Baltarusių Gardino srities Voronovo rajono Vorosiłovo vardo kolūkis. Jo turtingos žemės ribojasi su Lietuva. Tankus pušynas, apgautas lengvu melsvu šydu, vilioja savo vėsumu. Čia susirinko apie du tūkstančiai žmonių. Pusė iš jų — Lietuvos TSR Šalčininkų rajono kolūkiečiai ir mechanizatoriai. Žmonių veiduose matyti susijaudinimas. Dviejų broliškųjų respublikų laukų darbo žmonės atėjo čia suvesti pirmuosius rezultatus kovojant už naują galingą žemės ūkio pakilimą.

O prasidėjo štai nuo ko.

1953 metų pavasario sėjos išvakarėse lietuviai kolūkiečiai, savitarpio pagalba tvarka, davė savo kaimynams linų ir griukių sėklų. Neliko skolingi ir Baltarusijos kolūkiečiai. Jie perdavė lietuviams reikalingą kiekį lubino, seradelės ir motiejuko sėklų.

Netrukus Lietuvos kolūkiečiai kreipėsi į Beniakon bandomosios žemės ūkio stoties mokslinius darbuotojus su prašymu išmokyti juos sodinti bulves kvadratinu-lizdiniu būdu.

— Mes nekartą esame girėję, — sakė lietuviai, — kad kvadratinis - lizdinis būdas žymiai pakelia bulvių derlingumą ir daug sutrumpina sodinimo darbų terminus, bet praktiškai taikyti šį būdą mes dar nemokame.

Baltarusių bandomųjų stoties moksliniai darbuotojai mielai sutiko nuvažiuoti į artimiausius Lietuvos kolūkius, kur jie praktiškai parodė, kaip reikia sodinti bulves kvadratinu - lizdiniu būdu. Kartu iš Lietuvos bu-

vo pasiūsta didelė kolūkiečių delegacija į Voronovo rajono Vorosiłovo vardo žemės ūkio artele, kuri 1952 metais, naudodama kvadratinu-lizdinį sodinimo būdą, gavo po 300 centnerių bulvių iš hektaro. Čia Lietuvos kolūkiečiai susipažino su pažangiojo bulvių sodinimo būdo taisyklėmis. Prieš išvažiuodami iš Vorosiłovo vardo kolūkio, Lietuvos žemdirbiai pasiūlė baltarusiams kolūkiečiams pradėti tarpusavy rungtyniauti darbe. Pasiūlymas buvo vieningai priimtas.

Ir štai atėjo diena, kai reikėjo suvesti pirmuosius darbo lenktyniavimo rezultatus. Ir nors delegacijų vadovai praneša apie svarbiausių žemės ūkio darbų vykdymo eigą su tikslumu iki vienos dešimtosios procento, nustatyti, kās nugalės, tuo tarpu dar nėra galima. Galutinį rezultatą duos visų žemės ūkio metų išdavos. Bet net ir sprendžiant iš preliminarinių duomenų, galima tvirtai pasakyti, kad šiemet ir baltarusiai, ir lietuviai kolūkiečiai žengs didelį žingsnį į priekį pasiturimo ir kultūringo gyvenimo keliu.

Štai draugiškas, nevaržomas pasikalbėjimas užsimezgė tarp dviejų žemdirbių. Lietuvosio Šumausko likimas, kaip du vandens lašai, panašus į baltarusio Tiškovičiaus likimą. Abu jie pertektinai patyrė skurdą ir bado, vienas — buržuazinėje dvarininkiškojoje Lietuvoje, kitas — buržuazinėje dvarininkiškoje Lenkijoje. Tai apie juos, nelaimingus ir nuskurdusius, rašė savo jaudinančioje knygoje "Gripas siaučia Napravoje" pažangusis lenkų rašytojas Jakas Kurekas:

"Jau nuo balandžio kaimas badauja. Vienur kitur tebeveikia pas valstiečius girtos, maldamos į miltus vergus vėlykų pyragui, bet varguoliai, mažžemiai ir bežemiai, tai yra beveik visi Napravos gyventojai, visai neturi ko valgyti. Ketvirtadalis gyventojų niekuomet nėra važiavę geležinkeliu, pusė gyventojų niekad gyvenime nėra gėrę nei kavos, nei arbatos, o trys ketvirtadaliai gyventojų už savo kaimo ribų nėra buvę toliau, kaip dešimt kilometrų.

Niekas iš valstiečių nežinojo cukraus skonio. Tik nedaugelis leisdavo sau vieną kartą per metus tokią prabangą, kaip žiupsnelį sacharino.

Nuskurdėliai būdami, jie

atkakliai kovoja su žeme. Arklys seniai būtų nudvėses nuo tokių gyvenimo, o žmogus gyvena".

— Ką besakyti, gyvenom kaip katargoj! — patvirtino Šumauskas, kosydamas. Jis norėjo dar kažką pasakyti, bet smarkus kosulys sukrėtė visą jo kūną. Pagaliau jam pavyko išsitiesti, ir jis ištare tyliu balsu:

— Krūtinėj pas mane lyg akmuo guli. Tai nuo cemento dulkių. Aš juk cemento gamykloj dirbau pas poną Klarką. O kai sveikatos netekau, šeimininkas už vartų išmetė. Nereikalingas pasidariau!

— O aš visus savo jaunystės metus ponui Krečinskiui nugarą lenkiau, — pasakė Tiškovičius. — Sunku buvo gyventi paprastai liaudžia. ant Nemuno krantų!

Valstiečių žemes supo dvarai, per kuriuos nei peržengti negalima būdavo. Paimkime kaip pavyzdį Podbaranų kaimą, esantį Gardino apylinkėse. Jis išsidėstė Nemuno užuolankoje ir niekuo nesisiskiria nuo kitų Vakarų Baltarusijos ir Lietuvos kaimų. Iki atmintinų dienų 1939 metų rugsėjo mėnesį, kai galutinai suiro buržuazinė dvarininkiškoji Lenkija, vien tik dvarininkas Drucko-Liubekojus turėjo šešis tūkstančius hektarų ariamosios žemės, aštuonis tūkstančius hektarų miško, dešimt tūkstančių hektarų pievų. O kiekvienai valstiečių šeimai, susidedančiai iš šešių-aštuonių žmonių, atitekdavo po pusantro-du hektarus smiltynų ir molžemio.

Bet net ir tais sunkiais laikais, būdami beteisiai ir engiami, Vakarų Baltarusijos ir Lietuvos darbo žmonės nuolat stiprino savo ryšius, išvien kovojo už savo išsivadavimą. Labiausiai ši draugystė suklestėjo nuo to momento, kai čia buvo įvesta tarybų valdžia. Nuo to laiko draugystė kas diena stiprėja, ji puikiai pavaizduoja dviejų broliškųjų tautų kūrybinį bendradarbiavimą ir savitarpio pagalbą statant naują gyvenimą.

Lietuviai gyvai domisi pramonės ir kultūros išsivystymu vakarinėse Baltarusijos srityse. Dažnai Baltarusijos sritinio centro Gardino gatvėse galima sutikti grupę lietuvių, kurie atidžiai apžiūrinėja miesto žymybes arba eina į istorijos muziejų, teatrą, klubą.

Didelė grupė Lietuvos tekstilininkų lankėsi Gardino geležinės kombinato. Šioji įmonė, pastatyta pokariniais metais ir aprūpinta naujaisiais įrengimais, greitai iškovojo sau šlovę labai našiu kolektyvo darbu ir gera geležinės kokybe. Susipažinę su Gardino audėjų darbo pa-

tyrimu, lietuviai daug ką iš šio patyrimo įdiegė savo respublikos tekstilės įmonėse.

Neretai į Gardiną atvažiuoja iš Lietuvos pionieriai ir moksleiviai. Su diėliu pasitenkinimu jie čia lankosi zoologijos sode, Pionierių rūmuose, bibliotekose ir knygynuose, kur lentynose jie mato ne tik rusų ir baltarusių rašytojų kūrinius, bet ir lietuvių literatorių kūrinius.

Tokia jau tarybinė tikrovė. Kur tarybinis žmogus bebūtų — Lietuvoje ar Baltarusijoje, Rusijos Federacijoje ar Gruzijoje, Ukrainoje ar Kazachijoje — visur jis jaučiasi esąs namie.

Tarybinė santvarka, padariusi galą seniau engtų tautų ekonominiams atsilikimui ir nelygybei, subūrė į vieningą brolišką šeimą visas Tarybų Sąjungos nacijas.

Prekinėje Stotyje

Didelis pagyvėjimas Vilniaus prakinėje stotyje. Visą parą čia pakraunami ir iškraunami vagonai. Statybinių medžiagų Vilniaus stotybos objektams atsiuntė Gubernija ir Akmenė. Prekybos organizacijoms iš Klaipėdos atvyko žuvis, iš Biržų ir Pakruojo — miltai.

Daug įvairios produkcijos į Tarybų Lietuvos sostinę siunčia broliškiosios respublikos. Atsiunčiami traktoriai, kombainai ir kitos mašinos žemės ūkiui, nauji įrengimai pramonės įmonėm ir t. t.

Savo ruožtu Vilniaus įmonės siunčia savo gaminius į įvairius Tarybų šalies miestus. Į Maskvą ir Rygą išsiųstos didelės partijos baldų. Geros kokybės garnitūrai nusiųsti ir į Dudinką — tolimą uostą prie "Komunaro" žemės ūkio mašinų gamyklos.

Jaunųjų Dailininkų Gamybinė Praktika

Neseniai grupė Lietuvos TSR Valstybinio dailės instituto studentų išvyko į vasaros kūrybinę praktiką į Verkius.

Tapybos fakulteto antrojo kurso studentas V. Gečas ruošia dabar paveikslą "Kolūkiečiai grįžta iš darbo", jo kurso draugė A. Žukaitė piešia etudus paveikslui "Jaunieji žvėjai". Temą "Polišio diena paplūdimyje" pasirinko savo paveikslui 4-jo kurso studentė A. Kabalaitė. Vilniaus vidurinės kolūkių pirmininkų parengimo žemės ūkio mokyklos bandomuosiuose sklypuose daro piešinius skulptūros ir grafikos studentai. Grafikai atlieka taip pat praktiką. Kąne bei Anykščių rajone.

Broliškųjų Respublikų Mokslininkų Kūrybiniai Ryšiai

Tarp Lietuvos TSR Mokslų akademijos Eksperimentinės medicinos instituto ir daugelio broliškųjų tarybinių respublikų institutų jau seniai egzistuoja nuolatiniai kūrybiniai ryšiai. Iš Maskvos, Leningrado, Kazanės, Rygos, Kijevo, Minsko, Talino, Tbilisio ir kitų šalies miestų į Lietuvos institutą nuolat atsiunčiama nauja mokslinė literatūra, mokslinių disertacijų autoreferatai, laišakai, kuriuose mokslininkai rašo apie savo pasiekimus, apie savo darbo patyrimą.

Lietuvos mokslininkai dalyvauja mokslinėse konferencijose broliškųjų respublikų institutuose, studijuoja ten įvairių ligų tyrinėjimo metodus, renka medžiagą mokslinėms disertacijoms.

Medicinos mokslų kandidatė E. Karosienė lankėsi Maskvoje, kur ji studijavo fagocitozės tyrinėjimo metodiką. Medicinos mokslų kandidatas S. Bizulevičius buvo nuvykęs į konsultaciją pas akademiką Skriabiną. Neseniai iš Rygos sugrįžo jaunesnioji mokslinė bendradarbė N. Ešmantaitė, kuri važiavo tenai, kad perimtų patyrimą tiriant kai kurių ligų sukėlėjų kintamumą.

Didelę pagalbą instituto darbuotojams suteikė Vilniuje apsilankę Maskvos ir Leningrado profesoriai Larijonova, Serebrovas ir kiti. Rusų mokslininkai apžiūrėjo institutą, davė eilę vertingų nurodymų, konsultacijų.

L. N. Tolstojaus Kūrinių Leidimas Lietuvių Kalba

Šiemet sukanka 125 metai, kai gimė didysis rusų rašytojas L. N. Tolstojus. Jo nemirtingi kūriniai yra labai mėgstami Lietuvos TSR darbo žmonių tarpe. Į lietuvių kalbą išversti romanai "Karas ir Taika", "Ana Karenina", "Prisikėlimas", apysaka "Vaikystė", keli vaikams skirti apsakymų ir pasakų rinkiniai. Per keletą paskutinių metų lietuvių kalba išleisti L. N. Tolstojaus kūrinių tiražas prašoko 100,000 egzempliorių.

Išėjo iš spaudos rinkinių L. N. Tolstojaus dramos veikalų vientomis. Į rinkinį įtrauktos lietuvių kalba išverstos pjesės "Švietimo vaisiai", "Gyvas lavonas", "Tamsos valdžia".

Didelė grupė studentų dabar yra Maskvoje. Architektūros fakulteto moksleiviai A. Mačiulis, V. Dyčius ir kiti atlieka gamybinę praktiką Tarybų šalies sostinėse naujosiose statybose.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

REKALINGI "ERETIKAI"

Globe and Mail, konservatyvus didlapis, išeinąs Toronte, aną dieną editoriale palietė labai įdomų klausimą. Jį pakurstė profesorius Frank Underhill, kurs savo kalba Couchiching Konferencijoje puolė stoką žmonių, kurie žiūrėtų į ateitį, siektų ko nors nauja.

"Mes daugiau negu linkę tikėti, kad jo kritika ypatinai buvo taikoma kanadiečiams", sako Globe and Mail. "Kaip tauta, mes esame per daug pasitenkinę esančia padėtimi, ir įtariamai žiūrime į novatorių ir kritiką. Tai ženklai nepribrendimo, ir su visais pasigymimais apie materialę gerovę ir progresą, mums nepasiseks išsilaikyti lygiomis tarp didžiųjų žmonių pasaulyje, kol mes neužausime protiniai ir dvasiniai taipgi.

"Profesorius Underhill tema buvo žmogaus laisvė, ir jis matė baimę būti skirtingu ar išsiskyrusiu iš daugumos kaip didžiausią laisvės kliūtį. Jo išeitis turėtų būti išpauštyta ant priešakinių durų visų vidurinių mokyklų ir universitetų: Pasauliui reikia daugiau atskalūnų, daugiau skeptikų, daugiau heretikų ir išsiskyrėlių.

"Tai tie, kurie nebijo mąstyti ir kalbėti, yra laisvės saugotojai".

Globe and Mail sako, kad visos senosios partijos stokoja tos dvasios. Visos pasitenkinusios tuo, kas yra, nei viena nežūri į ateitį. Net socialistai nežina, kas 1953 metų socializmas yra. Ir jie esą paskendę liberališkoj "gerovėj".

"Kita vieta, kur mums reikia keleto heretikų ir atskalūnų, tai mūsų apšvietos sistemos ir universitetai", tęsia laikraštis. Dauguma mokytojų ir profesorių žina tik tai apie pakėlimą algų, o apie pagerinimą mokymo visai negalvoja. O kurie pakelia naujas idėjas, tuos baudžia, atsisakydami paaukštinti juos.

Esą reikalinga atskalūnų ir daugelyje kitų vietų — net religijose.

Ką profesorius Underhill ir Globe and Mail turi galvoje, tai tas, kad reikia žmonių, kurie žiūrėtų į ateitį, kurie siektų naujo, kad Kanada būtų tikrai pirmyn žengianti tauta, kuri galėtų lenktyniuotis su kitomis. O Kanadoje yra kaip tik priešingai. Kiekvieną naują idėją yra smerkiama, kiekvienas pažangus galvotojas yra baudžiamas. Mokyklose, kur žmonės auklėjami būti priešakiniais, yra pavojinga išsižioti, kas gali nepatikti konservatyviškiems elementams, kurie kontroliuoja šalies gyvenimą. Tas ir sudaro pavojų žmogaus laisvei ir tautos pirmynžangai.

Pažangūs žmonės Kanadoje, kaip ir kitur, yra tie atskalūnai, kurie nepaisydami sau pavojaus kelia viršun naujas idėjas. Jie yra tais pionieriais, kurie laužia ledus ir tiesia kelią naujam rytojui. Jie, aišku, iš visų pusių puola mi. Jie apšaukiami "Maskvos" agentais ir kitokiais vardais. Kas reikšminga, kad ir profesorius Underhill draugai neatsilieka (jis rodos yra CCF sekėjas).

Kanados lietuvių tarpe tais atskalūnais yra Liaudies Balso sekėjai. Ne vienam iš jų tenka susidurti su nemaloniais, bet jie skleidžia naujas idėjas, sklaido nusistovėjusius rūkus lietuvių tarpe.

Visada pasaulyje buvo sunkus kelias atskalūnui. Tik pagalvokite, kaip sunku buvo mokslininkams, kurie pradėjo skelbti, kad Žemė yra apvali, kad ji nėra visatos centras, o Saulės setelitas. Nekuriems teko ir galvas paguldėti už naujas idėjas.

Bet žmonijai reikalingi tokie atskalūnai. Be jų pasaulis nusistovėtų kaip bala, nebūtų pažangos. Jų reikalingumą pripažįsta ir konservatyvus Globe and Mail. Žinoma, jis turi mintyje konservatyviškus, liberališkus ir kitokius atskalūnus, bet jis užmiršta, kad kai tik toks atskalūnas atsiranda, tuojuo jį apšaukia komunistu ar komunistų bendrakeleiviu. Konservatyviškas žmogus yra priešas naujų idėjų. O jei jis pradeda laisvai protauti, pažangiai kalbėti, jam jau nėra vietos tarp konservatų.

Baigiant galime pastebėti, kad tie žmonės, kurie nori

KAS NAUJO PASAULYJE

Britanijai, Kanadai ir kitoms šalims nepavyko įtraukti Indiją į politinę konferenciją, kuri svarstys Korėjos taikos reikalą.

Už britų pasiūlymą balsavo 27, o prieš 21. Sulyg taisyklėmis, reikia dviejų trečdalių balsų.

Tokiu būdu, Indija negalės dalyvauti toj konferencijoje. Tas, žinoma, nei kiek nepasitarnaus taikai.

Vieton to, buvo priimtas amerikiečių pasiūlymas, kad būtų pakviestos visos šalys, kurios dalyvavo Korėjos kare. O jei nori, Korėja ir Kinija gali pasikviesti Tarybų Sąjungą.

Esą patirta, kad perversmą Irane suorganizavo amerikiečių agentai. Jie bijojo, kad Mosadegas gali užmegzti draugiškus santykius su Tarybų Sąjunga.

Bet neatrodo, kad naujai valdžiai bus taip lengva. Tude partija paskleido atsišaukimus, kuriuose pasmerkiama smurtininkai, nuvertę rinktą valdžią, o žmonės šaukiami kovon prieš imperialistų pataikūnus.

Manoma, kad ir šachas negalės daug keisti atsinešimą linkui Britanijos ir Amerikos ir grąžinti jiems aliejaus šaltinius, nes tas sukeltų visus žmones prieš juos.

Amerikiečiai, tačiau, linkę tuojuo paskolinti šachui savo dolerius; kad nors valdininkus užgerintų.

Britanijoje jaučiama, kad jau prasideda Britanijos, Vokietijos ir Jungtinių Valstijų varžybos už rinkas.

Iki šiol nebuvę sunku rasti rinkos savo gaminiam, bet dabar jau esą reikalinga ieškoti pirklių.

Su amerikiečių pagalba, vokiečiai virto nemažais britų konkurentais, ku, jie labai susirūpinę. Iš kitos pusės, amerikiečiai, kaip vokiečių industrijų dalininkai, per Vokietiją vedą kovą su britais ekonominiuose reikaluose.

Šešto rugsėjo įvyks rinkimai Vakarinij Vokietijoje. Jais susidomėjęs visas pasaulis.

Rinkimuose dalyvaus virš 60 partijų. Stambiausiomis yra sekančios:

Adenauerio krikščionių demokratų partija. Sename seime turėjo 139 vietas.

Ericho Ollenhauerio socialdemokratų partija. Sename

slopinti laisvą mintį, laisvę skelbti ją, tie nenori, kad Kanada neatsiliktu nuo pažangiųjų šalių moksle ir socialiam progresu.

seime ji turėjo 131 vietą.

Komunistų partija, kuri per praėjusius rinkimus išrinko 15 atstovų.

Vokiečių liaudies partija, sudaryta Gustavo Neimano, pagarsėjusio protestono, buvusio krikščionių demokratų valdžioje vidaus ministru. Jis apleido Adenauerą protestuodamas prieš militarizavimą Vokietijos. Jis stovi už taikų Vokietijos sujungimą.

Vokiečių lyga, kuriai vadovauja Joseph Wirth, Weimero respublikoj buvęs kancelriu. Jis taip pat stoja už taikų vokiečių sugyvenimą.

Iš čia minėtų partijų tik adenauerininkų partija stovi už amerikiečių siūlomą Vokietijos integraciją į taip vadinamą vakarinę apsigynimo sistemą.

Tarybų Sąjunga švelnina santykius su Kanada. Ji leido išvažiuoti žmonai ir sūnui britų diplomato Ottawoje, paskyrė ambasadorių Kanadai, taipgi panaikino suvaržymą diplomatų judėjimo Tarybų Sąjungoje.

Gražon, Kanada palengvina Tarybų Sąjungos diplomatams Kanadoje. Jie nuo dabar galės be pranešimo važinėti 75 mylias nuo Ottawos.

Tai jau niekas neabejoja, kad Tarybų Sąjunga gali pagaminti H-bombą. Amerikiečiai "girėdėjo" jos sprogimą.

Kas idomiau, kad patys atominiai mokslininkai sako, jog tariami šnipai nepagelbėjo tarybiniam mokslininkams pasigaminti tas bombas.

Kitas dalykas, kurį verta visiems žinoti, tai kad atominės lenktynės irgi turi ribas.

Vienas ekspertas pasakė, kad nėra reikšmės gaminti atominių bombų tiek, kad būtų galima sunaikinti visus miestus po kelis sykius. Užtenka vieno sykio. Ir jis manąs, kad Tarybų Sąjunga gali pasigaminti, kad sunaikinti amerikiečių miestus po vieną sykį.

Ar neprives tas amerikiečių prie sveikesnio galvoji-mo.

Amerikiečiai ir vėl pradėjo kermošius su pakeliais erzinimui Rytinėj Vokietijos žmonių.

Vienas vokiečių novelistas rašo, kad iš tų 15 milijonų dolerių neišeina Rytinėj Vo-

kietijos vokiečiams nei po dolerį. Faktinai, tai tik po 85 centus.

Giliau įmatą žmonės sako, kad tai būdas kiršinti žmones, o ne šelpti juos. Ir labai žemas būdas.

Vienas britų tyrinėtojas skelbia, kad geriausias būdas apsisaugoti nuo atominės bombos, tai alkoholis.

Girdi, girtos žiurkės mažiau nukendiančios nuo atominės radiacijos, kaip negirtos.

Bėda tik tame, kad atominės bombos gali nukristi tada, kada mes būsime negirti. O gal turėtume visą laiką vazotis išsigėrę tiek, kad vos pastovėti galėtume.

Panama nori daugiau nuomos iš amerikiečių už kanalo zoną.

Pažamos valdžia siūnia į Jungtines Valstijas delegaciją, kuri tarsis su JV vyriausybe.

Delegacijos išlydėjimui susirinko tūkstančiai panamiečių Panamos mieste.

Pagal 1904 metų sutartį, amerikiečiai mokėjo Panamai po \$250,000 auksu per metus už naudojimąsi 10 mylių pločio jūsta prie kanalo. Vėliau buvo pakelta iki \$430,000. Dabar ji nori daugiau.

Amerikiečiai skundžia si, kad šiaurkorėjiečiai siūnia į Pietų Korėją būrius šnipų, kurie seką JT veikimą.

Šiaurės Korėja mananti, kad karas bus atnaujintas spalį mėnesį.

Maxine Miller, radio artistė iš Winnipeg, kuri vaidina "Terry" radio perstatyme "The Tylers", taipgi dalyvauja kitose programose.

Pastabos

Vietoj kalbėti apie taiką Korėjoje, visi kalba, kad karas tenai vėl bus atnaujintas. O tai pačią iš to, jog niekas netiki, kad Amerika norėtų taikos.

Visuomenės nuomonė susiformuoja remiantis nedaugeliu, bet ryškių faktų. O tokių faktų iš amerikiečių elgesio yra gana daug.

Kad Syngman Rhee rėkųja maršuosias į šiaurę, mažai kas to paiso. Jei Amerika tam žygiui nepritaro, — jis sėdės namie. Tačiau Amerikos vedama politika rodo, kad Amerika nori palikti atviras duris Korėjoje, savo kovoje prieš komunizmą, ir paskui pasielgti taip, kaip jai iš eis geriau: kariauti ar nekariauti.

Vienas tuo klausimu ryškiausių faktų yra tas, kad Indija buvo atmesta, kad ji dėl amerikiečių pasipriešinimo liko nepriimta į politinę konferenciją.

Amerika Jungtinėse Tautose savo politiką pravedė taip, kaip norėjo. Vietoj bešališkos politinės konferencijos, sudaryta dviejų frontų konferencija „jūs“ ir „mes“.

Britanijos JT atstovas Jebb pareiškė, kad galimybės labai mažos, jog ši politinė konferencija galėtų atsiekti taikos Korėjoje.

Na, o jeigu amerikiečiai vis dėlto pabijotų rizikuoti užkurti pasaulinį karą atnaujinant Korėjoje kovas, tai tada atsirastų reikalas turėti daugiau panašių konferencijų ir pasitarimų — šaltas Korėjoje karas — gali užtrukti ne tik mėnesius, bet ir ištisus metus.

Šitokią politiką vykdydama Amerika praranda žmonių simpatiją, netenka netgi draugų. Tačiau būtų klaidinga manyti, jog ji nieko nelaimi.

Hitleris vykdydamas savo nacinę politiką irgi neteko žmonių simpatijos, daug draugų, bet jis apie save suorganizavo visokius karinius kriminalistus, sugriovė vokiečių moralę ir paruošė juos būti žmonių žudikais.

Tas rengiantis karui yra reikalinga.

Tam panašiai dabar Amerikos reakcionieriai jungia apie save visokias gyvenimo atmatas ir po priedanga būtinumo kovos prieš komunizmą, žaloja tautos moralę ir ruošia ją tapti kariniais kriminalistais.

O prie to ji laimi militari-

Lou Snider, džiazo pianistas, akompanistas ir tvarkytojas, kurs šiais metais mini 25 sukaktį, kaip jis veikia šioje srityje. Jis vadovauja orkestrui iš 24 muzikantų, kurs girdomas iš Dominion stočių. Su orkestru dainuoja Peggy Brooks ir baritonas Charles Jordon.

Ką Kiti Rašo

Kur Jų Įgaliojimai

„Keleivis“ pasipiktinęs šv. Kazimiero vienuoliais. Jie, girdi, kaulija aukų ir laiškuose sako:

„Kristaus vardu kalbame į jus...“

Esu tikras, kad Strazdas nėra patikrinęs ar Kristus davė kazimieriokams zokninkams mandatą kalbėti jo vardu ar ne.

Bet Strazdo dabartinis bosas, o pirmiau buvęs didžiausias priešas, Grigaitis, kalba „miliono lietuvių vardu“. Jo mandatą ir šiandien galima patikrinti. Jis tokio įgaliojimo neturi.

Aš būčiau linkęs greičiau patikėti kazimieriečiui zokninkui, kad jis sako kalbas Kristaus vardu. Ir kas gali įrodyti, jog ne? Kristus juk su paprastais žmogiukais nesisneka.

Kas kita su keleivniais (ir naujieniniais) socialistais. Ir jie, kaip kazimieriečiai, kaulija aukų. Bet kada tokis Grigaitis skelbia kalbas „miliono lietuvių vardu“, tai kiekvienas permato blofą.

Jis, kol kas, teturi įgaliojimą kalbėti tik šimučio, kun. Prunskio ir vyskupo Brizgio vardu. — L. Jonikas.

Dipukų Primuštas Mirė

Nicholas Lotushinsky, Chicagos People's Auditorium manadžeris, buvo fašistų užpuolikų baisiai sumuštas šių metų balandžio 12 d.

Nuo to laiko jis sirgino, o liepos 26 d. ūmai pasimirė.

Dabar Dr. Corliss Lamont reikalavo jo mirties priežastį ir užpuolimą ant ramaus susirinkimo ištirti.

Tas mitingas, kuriame dines bazes Pietų Korėjoje.

Z. J.

sesiją svarstyti politinės konferencijos sudarymą. Tas pasiūlymas tapo be jokių ceremonijų atmetas. Kitas pasiūlymas nustato politinės konferencijos sudėtį iš vienuolikos kraštų. Tais kraštais yra: —Burma, Lenkija, Švedija, Indija, Tarybų Sąjunga, Jungtinės Valstijos, Britanija, Francūzija, Kinija, Šiaurinė Korėja ir Pietinė Korėja. Šis pasiūlymas tebėra diskutuojamas. Beveik nėra jokios vilties ir jam praieiti.

Amerikos pozicija laimi ir veikiausia politinės konferencijos sąstatas bus toks, kokį mūsų delegacija nustatys. Bet kaip seksis konferencijai su „dviemis pusėmis“ Korėjoje taiką pasiekti ir Korėjos suvienijimo problemą išspręsti, tai jau visai kitas klausimas. Be to, Korėjos reikalas susietas su visa eile kitų problemų. Čia įeina visos Azijos reikalas. Ar galima Korėjos taikos klausimą atskirti nuo tų visų kitų problemų?

Ir čia, kaip pasirodo, Asemblejoje apsirėikš skirtingų nuomonių. Amerikos delegacija griežtai laikosi tos nuomonės, kad sudarytoji politinė konferencija turės apsiriboti vienu Korėjos klausimu. Britanija ir Tarybų Sąjunga, matyt, yra kitokios nuomonės. — Laisvė.

Tai Būtų Paskutinis Maršas

Syngman Rhee skelbia, jog jis pasiryžęs „maršuoti į šiaurę anksčiausiai galimu laiku“.

Kad Rhee to nori ir darytų, jei galėtų, apie tai nebus abejonių. Taipgi, kad Rhee gavo Dulleso ar kieno kito pažadą jį remti, irgi mažai bus abejonių.

Rhee taipgi gali įsakyti savo armijai vėl maršuoti į šiaurę, bet tai veikiausia būtų paskutinis maršas.

Priemjeras Churchill įspėja Rhee, jog Britanija nerems tokio žygio. Jei priemjeras Churchill ir nesakytų, vargiai kas abejos, kad Britaniją nerems tokio žygio. Britanijos žmonės tam priešingi. Britanijos vyriausybė bijos tai daryti.

Francūzijos vyriausybė irgi negalės to daryti, Indija eis prieš.

Jungtinės Valstijos būtų vienatinė didelė valstybė, kuri gali paremti Rhee naujo karo žygi, žinoma, kaltinant liaudiečius, kad jie laužą sutartį.

Ar mūsų vyriausybinkai norės tai daryti?

Karinė komandą dabar yra tie, kurie pirmiau buvo linkę palaikyti gen. MacArthur, gal bent savo sumetimais tai reiškė. Bet už karinės komandos, už vyriausybės stovi tikrieji valdonai — General Motors, General Electric, aliejaus trustas

SPSĖNOS

Jis Turi Gražią Lėlę

„Mama, ar aš galiu eiti į tėvelio kabinetą?“ pasiklausė mergaitė motinos.

„Ką gi, tu tenai veiksi, brangioji?“ atkalbėjo motina. „Viena, tėvelis nenori, kad kas maišytųsi jo kabinate, o kita — tenai nėra nieko, kas būtų tau įdomu“.

„Yra,“ spyrėsi mergaitė. „Aš girdėjau, kaip jis pasakojo ponui Birbilai, kokią puikią lėlę jis gavo“.

Į Pulką Lengva Pataikyt

Išvyko du medžiotojai ančių medžioti. Vienas pasiėmė didelį butelį kavos, o kitas geros degtinės.

Susėdę prie balos laukė ančių pasirodant. Buvo vėsus oras. Vienas šildėsi kava, o kitas degtine.

Į pavakarį pasirodė viena antis. Pirmas šovė į antį tas, kuris gėrė kavą. Jis nepataikė. Paskui šovė antrasis ir antį numušė.

„Geras iš tavęs šaulys“, gyrė pirmasis. „Mano rankos buvo sustingusios nuo šalčio, už tai ir nepataikiau“.

„Kada toks pulkas ančių užskrenda“, kalbėjo antras, kaip ir nepriimdamas pagyrimo, „bile kas gali nušauti vieną kitą antį“.

(Rockfelleriai), Du Pontai, Dillons, Reed Morgano ir kiti bankai.

Nėra abejonės, kad stambieji interesai nori karo, ypačingai „riboto“ karo. Tūlį sako, Washingtonė daromi planai Indokiniją padaryti antra Korėja.

Bet tie interesai tai daro šaltu apsvarstymu pasidaryti pelno. Labai didelis klausimas, ar jie norėtų rizikuoti pasaulinį karą?

Rhee „maršas į šiaurę“ gali privesti prie naujo pasaulinio karo, nes tai juk būtų plėtimas karo Azijoje, kas vargiai galima be išsiplėtojimo pasaulinio karo. Veikiausiai jie du sykiu pagavotų pirma tai darant, nes jei su Šiaurės Korėja, tik dalinai Kinijos gelbima, nebuvu galima laimėti karas, kokios progos gali būti laimėti pasaulinį karą?

Nėra jokios progos.

Degęs kerštu, apspangęs nuo to, Rhee gali nepaisyti kas bus atėityje, nes jis neturi ko pralaimėti. Jo režimui vistiek sutemos artėja.

Stambiųjų Amerikos interesų viešpačiai tačiau nėra tokio padėtyje.

Anądien St. Louis Post Dispatch įdėjo kartuną: „Pabaiga debatų apie H-Bombą“. Pabaiga tokia, kad pusė žemės kamuolio jau sunalectric, aliejaus trustas (Pabaiga ant 12 pusl.)

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Taša)

Isikišo į mūsų kalbą ilgai tylėjusi išdidi sekretorė: "Sakote, kad sunku į mūsų šalį įvažiuoti. Nėra nei vienos kitos šalies pasaulyje, kurią aplankyti tiek įvairių delegacijų iš visų kraštų, kaip kad mūsų šalį aplanko. Jeigu jums teks būti Maskvoje ar Leningrade, nueikite ant stoties kurią tik norite dieną ir jūs sutikssite sveitėnėlius. Profesorių sąjungų delegatai iš Pietų ir Šiaurės Amerikų, žurnalistai iš visų šalių, mokytojai, jaunimo grupės. Juk jūs patys matėt, kiek žmonių išėjo iš čia nešini mūsų vizas, o panašiai yra TS koknsulatuose ir kitose šalyse. Žinoma, nepageidaujame įsileisti kokių nors aristokratų arba avanturistų, kurie vien ieško pramogų, o sugrįžę žeminą mūsų šalį. Mes įdomaujamės darbo žmonėmis, kurie yra siunčiami savo bendradarbių, o sugrįžę pasako teisybę apie naują santvarką."

Mūsų pokalbį nutraukė įėjusi nauja žmonių grupė, kurie kalbėjo vokiškai, o aš atsisveikinęs ėjau dar sykį į koncerthaus, kur susitarėme susitikti su savo bendrakeleivių. Grįždamas į viešbutį užsukau į amerikiečių informacijų centrą. Čia stalai ir lentynos užversta Amerikos spalvotais žurnalais bei knygomis ir lapeliais austrų kalboje. Negalėdamas gerai suprasti, ką rašo, varčiau ir žiūrėjau į propagandos fotografijas ir karikatūras. Viename puslapyje fotografijos Detroito pristatytų automobilių, o ant gretimo puslapio fotografija lyg tai

būtų nuimta kur nors Lietuvos miestelyje turguje: šimtai vežimėlių su drobynėmis ir iš šiaudų kyšo galvutės vaikų bei moterų, arkliukai kūdi. Dėl ko sakau, kad išrodė lyg turgus Lietuvos miestuke? Už tai, kad pakinktai yra toki, kaip apie Prienus. Nesimatė lankų, kurie vartojami apie Alytų ar Vilnių bei Rusiją. Kitas lapas rodė karikatūrą: Amerikoje mergina sėdi ant traktoriaus, kuris traukia žagrę, išariančią 12 vagų, o ant kito gretimo puslapio rodo, kaip ūsuotas vyras laiko už koto piautuvą vietoje žagrės, o kūda moteris apiplyšusi traukia jį. Kokia tai paika propaganda, palyginus su Tarybų Sąjungos informacijų centru. Ten nešmeičia kitų šalių, o tik parodo, kas buvo pirmiau, ir kas yra padaryta dabar: kanalai, miestai, naujai pasodinti miškai, naujos dirbtuvės.

Mariahilf viešbutyje radome mūsų vardu sąskaitą. Pasirodė, kad kol ėjo kon-

gresas, kambarių kaina buvo nupiginta, o dabar jau turėsime mokėti pilną kainą už nakvynę ir pusryčius. Nusipirkome ruginės duonos ir šešros rusų krautuvėse labai pigiai ir pasiruošėme vykti į Pragę, nešini valisakas, prikimštas asmeniškų reikmenų, kaip skalbtų ir neskaltbų baltinių, nes Vienoje skalbyklų neteko susirasti, o visko išsiskalbtai nesusipėjome. Taipgi nešėmės pundus kongrese gautos literatūros.

Taksis pašiekė gelžkelio stotį dar tamsai gaubiant miestą. Mus lydėjo į stotį Vienos taikos skyriaus darbuotojas. Žmonių stotyje nedaug, gal mes labai anksti atvykome. Klausiu palydovo. "Už ką žmonės važinė, kuomet didžiausia problema yra, kaip šeimą išmaitinti ir pačiam pragyventi," atsako jis. Vienoje virš 200,000 bedarbių, o kiti dirba tik laikinai, tik rusų zonoje visi dirba ir gauna kiek geriau užmokėti.

(Bus daugiau)

Labor Day Atsišaukimas

Ross Russell, Kanados Taikos Kongreso National Labor Kamiteto pirmininkas, išleido sekantį pareiškimą sąryšyje su Labor Day:

Kanados darbininkai:

Šią Labor Day mes galime tikrai džiaugtis žinodami, kad galimybė dėl taikos pasaulyje yra reali. Dabar, pasirašius paliaubas Korėjoje, visi mato, kad susitarti galima.

Darbininkai ir darbininkės Kanadoje ir visame pasauly-

je suprato jau senai, kad jie yra tais, kurie daugiausia nukentė karo metu. Mes mokėjome gyvybėmis ir dideliais taksais, ap sunkintu gyvenimu. Štai kodėl unijinis judėjimas visuomet stovėjo ir stovi už taiką.

Šių metų Labor Day, kuomet matome pirmus vaisius savo pastangų sulaikyti žmonių užmušinėjimą žmonėmis, kuomet aišku, jog galima padaryti galą "šaltam karui", kaip ir "šiltam karui", mes

šaukiamės į Kanados darbininkus kviesdami padvigubinti pastangas už taiką.

Kodėl? Todėl, kad jei taika pasaulyje būtų, tai nebūtų rubežių galimybės turėti darbą ir daug aukštesnį gyvenimą mūsų perteklingoje Kanadoje.

Tikrai pasaulinė prekyba tarp Kanados, Commonwealtho ir visų kitų šalių yra tikriausias kelias užtikrinimui darbo visiems ir išvengimui nedarbo mūsų broliams. Mes turime gabumą ir žaliavų, kad pagaminus daug dalykų, kurie galėtų padaryti lengvesnį ir geresnį gyvenimą mūsų broliams kitose šalyse, kurtėms daug ko stokoja. Dėl mūsų, taika reiškia darbus vietoj nedarbo, mažesnius taksus vietoj didesnių ir didesnių, socialią saugumą vietoj atominių bombų, žemesnes kainas ir didesnę perkamąją galią dėl darbininkų ir fermerių, kurie gamina ir augina žmonių reikmenis.

Kanados Taikos Kongresas nuoširdžiai remia Churchill-Attlee pasiūlymus derybų kaip priemonę išsprendimui pasaulinių problemų.

Mes raginame visus Kanados darbininkus, visas unijines organizacijas paremti tuos pasiūlymus. Mes kaip unijistai žinome, kad per derybas vietinio ir tautinio pobūdžio mes pagerinome darbo žmonių padėtį. Tai kodėl negalima išspręsti visų problemų — ypatingai tų, kuriuos liečia patį gyvenimą? Galima!

Žiūrėkime, kad šią Labor Day mes nusistatytume dirbti aktyviai kartu dėl bendro siekio — taikos per derybas.

Tarybų Sąjungos Pasiūlymai Vakariniams Jėgoms Vokietijos Apvienijimo Klausimu

Tarybinė Vyriausybė laiko neatidėliotinu išspręsti šiuos pagrindinius klausimus Vokietijos atžvilgiu.

1. Sušaukti taikos konferenciją taikos sutarties su Vokietija klausimui apsvaryti.

Tarybinė Vyriausybė mano, kad tokia konferencija dalyvaujant visoms suinteresuotoms valstybėms gali būti sušaukta per artimiausius šešis mėnesius ir nemato pagrindo tolesniems taikos konferencijos sušaukimo atidėjimams. Visas parengiamasis darbas taikos sutarčiai su Vokietija parengti galėtų būti baigtas per nurodytą laiką. Kartu svarbu užtikrinti atitinkamą Vokietijos atstovų dalyvavimą visose taikos sutarties parengimo stadijose ir taikos konferencijoje. Iki pat Laikinosios Bendravokiškos vyriausybės sudarymo ir taikos sutarties parengimo galėtų dalyvauti esamų Rytų ir Vakarų Vokietijos vyriausybių atstovai.

2. Sudaryti Laikiną Bendravokišką vyriausybę ir įvykdyti laisvus bendravokiškus rinkimus. Siekiant atkurti Vokietijos nacionalinę vienybę taikingu ir demokratiniais pagrindais Tarybinė Vyriausybė siūlo, kad Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Vokietijos Federalinės Respublikos parlamentai, plačiai dalyvaujant demokratinėms organizacijoms, sudarytų Laikinąją Bendravokišką vyriausybę. Tokia vyriausybė gali būti sudaryta netarpiško susitarimo tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos keliu, pakeičiant dabar esančias Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Vokietijos Federalinės Respublikos vyriausybes. Tuo atveju, jeigu tai pasirodys šiuo metu sunku,

Laikinoji Bendravokiška vyriausybė gali būti sudaryta ir paliekant kai kuriam laikui Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Vokietijos Federalinės Respublikos vyriausybes, ir šiuo atveju Laikinoji Bendravokiška vyriausybė, aišku, teturės pirmojoje stadijoje tik ribotas funkcijas. Tačiau ir tokiai padėčiai esant Laikinosios Bendravokiškos vyriausybės sudarymas bus realus žingsnis pirmyn keliu į Vokietijos suvienijimą, kuris turi būti visiškai užbaigtas sudarant Bendravokišką vyriausybę tikrai laisvų bendravokiškų rinkimų pagrindu.

Laikinosios Bendravokiškos vyriausybės uždaviniai: a) Laikina Bendravokiška vyriausybė galėtų spręsti tokius neatidėliotinus bendravokiškos reikšmės klausimus kaip: atstovavimas Vokietijai parengiant taikos sutartį, o taip pat atstovavimas tarptautinėse organizacijose; neleidimas įtraukti Vokietiją į koalicijas arba karines sąjungas, nukreiptas prieš bet kurią valstybę, dalyvavimą savo ginkluotosiomis pajėgomis kare prieš hitlerinę Vokietiją; Vokietijos pilietybės klausimai; užtikrinimas laisvos demokratinėms partijoms bei organizacijoms veiklos ir neleidimas egzistuoti fašistinėms, militaristinėms bei kitoms organizacijoms, priešiškomis demokratijai ir taikos išsaugojimo reikalui; plėtimas prekybinių santykių tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos; transporto, pašto ir telegrafo ryšių klausimai; klausimai dėl laisvo žmonių ir prekių judėjimo, nepriklausomai nuo nustatytųjų zoninių sienų; ekonominių ir kultūrinių ryšių tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos vystymo ir kitų klausimai, liečiantieji

Henry Cabot Lodge, Jr., Jungtinių Valstijų atstovas, ir Andrei Višinski, Tarybų Sąjungos atstovas, veda žo-

dinę kovą Jungtinėse Tautose. Daug geriau, kada jie kovoja žodžiais, o ne ginklais. Taikos judėjimas reikalauja,

kad visi nesusipratimai būtų išsprendžiami žodžiais, o ne kanuolėmis ar atominėmis bombomis.

visos vol sus.

b) Svąsios Ben sybės už rengimas ravokišk riu išda tauta, valstybė kartinės ninės ir kos klau

Laikin vyriausy bendrav tymo pr rintų bendrav būdį, vis ganizaci muose ir biosios spaudim jos laisv klausyti tikslinga visoje V tinų de mams įv masis pr lygoms

Kartu riausybė kad Pra lijos ir imtųsi p kiškiems ti sąlyg neleidžia sienio vykdam

3. Pa finansir volių, s sekmėn

Atsiž Vokietij dalį sav minių p cūzijos, žvilgiu, sekmėn būtinur tijos ek RS VJ neatidėl su tuo mus.

a) T laiko re dant nu d., Vok atleista kėjimo, mokėjin rinių sk bėms, i pagal pr jimus.

b) T laiko ta riboti d sių su l riuomer teritorij ma, kad kariuon metus i Vokietij Respubl deralinė binio bi kiu atv cinių išl tais, k dydžio

Koegzistencija ar Anihiliacija

Pastorius Martin D. Niemoeller

visos vokiečių tautos interesus.

b) Svarbiausias Laikinosios Bendravokiškos vyriausybės uždavinys turi būti parengimas ir įvykdymas bendravokiškų laisvų rinkimų, kurių išdavoje pati vokiečių tauta, nesikišant užsienio valstybėms, išspręs demokratinės Vokietijos visuomeninės ir valstybinės santvarkos klausimą.

Laikinoji Bendravokiška vyriausybė turi parengti bendravokiško rinkimų įstatymo projektą, kuris užtikrintų tikrai demokratinį bendravokiškų rinkimų pobūdį, visų demokratinėse organizacijų dalyvavimą rinkimuose ir neleistų, kad stambiosios monopolijos darytų spaudimą rinkėjams. Nuo jos laisvo nutarimo turi priklausyti pripažinimas, ar tikslinga patikrinti buvimą visoje Vokietijoje sąlygų, būtinų demokratinėms rinkimams įvykdyti, kaip ir ėmiamasis priemonių tokioms sąlygoms užtikrinti.

Kartu su tuo Tarybinė Vyriausybė laiko reikalingu, kad Prancūzijos, JAV, Anglijos ir TSRS Vyriausybės imtųsi priemonių bendravokiškiems rinkimams įvykdyti sąlygomis tikros laisvės, neleidžiančios bet kokio užsienio valstybių spaudimo vykdančioms šiuos rinkimus.

3. Palengvinimas Vokietijos finansinių - ekonominių prievolių, susijusių su karo pasekmėmis.

Atsižvelgdama į tai, kad Vokietija jau įvykdė žymią dalį savo finansinių - ekonominių prievolių TSRS, Prancūzijos, Anglijos ir JAV atžvilgiu, susijusių su karo pasekmėmis, ir skaitydama su būtinumu palengvinti Vokietijos ekonominę padėtį, TSRS Vyriausybė pripažįsta neatidėliotinai priimti ryšium su tuo atitinkamus nutarimus.

a) Tarybinė vyriausybė laiko reikalingu, kad, pradėdama nuo 1954 metų sausio 1 d., Vokietija būtų visiškai atleista nuo reparacijų mokėjimo, o lygiai ir nuo apmokėjimo valstybinių paskolų keturioms valstybėms, išskyrus įsiskolinimą pagal prekybinius įsipareigojimus.

b) Tarybinė Vyriausybė laiko taip pat reikalingu apriboti dydžius išlaidų, susijusių su keturių valstybių kariuomenių buvimu Vokietijos teritorijoje. Šiuo tikslu siūloma, kad išlaidų sumos šioms kariuomenėms išlaikyti per metus neviršytų 5 procentų Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Vokietijos Federalinės Respublikos valstybinio biudžeto pajamų ir jokių atveju neviršytų okupacinių išlaidų sumos 1949 metais, kai okupacinių išlaidų dydžio dar nebuvo paveikęs

"Tas, kurs nori taikos, privalo norėti susipratimo su savo poonentu". Tas skamba aiškiai, ir ištikro, tai didis ir aiškus faktas, kuris stovi priešakyje bile kokių pastangų taikos labui. Nes jei aš kalbu apie "Taiką", bet atsiskau siekti susipratimo su savo oponentu, tai aš nenoriu taikos, tikrai objektyvios, aš niekinu savo žodį ir savo klausytojus.

Dabar, toks niekinimas yra visai galimas visai nieko bloga nemenant ir negalvojant ką nors apgauti. Abiejose pusėse fronto, kuris per eilę metų kelia rūpestį mūmuse ryšyje su žmonių taika, aš sutikau žmonių, kurie mano manymu nuosirdžiai norėjo taikos, bet kurie atsisakė svarstyti bent kokią susipratimo su savo oponentu galimybę.

Zinoma, nenuoseklumas tokio atsinešimo tuojaus darosi aiškus, jei eini prie klausimo sekančiu būdu: Kaip atsieksi taikos, jei tu nenori susieiti su savo oponentu? Jei tu norėsi sunaikinti jį taip, kad jo nebebūtų, tai tu darysi karą vietoj taikos. Arba tu gali bandyti izoliuoti jį taip, kad jis būtų nepavojingas, bet tas reiškia, kad tu atsieksi taikos su nuolatiniu pavojum karo. Viena išėitis kriminalė, o kita absurdas.

Koegzistencija — Ar Ji Galima?

Mes prieš save turime problemą "koegzistencijos", apie kurią buvo daug kalbama ir rašoma per praėjusius metus.

"Ar koegzistencija dviejų pasaulių yra galima, ar ne?"

Tai reikšmingas subjektas dėl diskusijų, kurį galima imti pagal skonį ir pamėgi-

Šiaurės Atlanto bloko sukūrimas.

Tarybinė Vyriausybė kartu su tuo siūlo, kad Vokietija būtų visiškai atleista nuo apmokėjimo įsiskolinimo, susidariusio po 1945 metų pagal keturių valstybių užsienio okupacines išlaidas.

Tarybinė Vyriausybė reiskia įsitikinimą, kad susitarimas tarp TSRS, Prancūzijos, JAV ir Anglijos Vokietijos klausimu ir priėmimas nutarimų dėl aukščiau išdėstytų pasiūlymų artimiausiu laiku padės sumažinti įtempimą tarptautiniuose santykiuose, padėdžiamas tuo pačiu sustiprinti taiką ir tarptautinį saugumą.

Analogines notas Tarybinė Vyriausybė nusiuntė Anglijos ir JAV vyriausybėms. Maskva, 1953 metų rugpiūčio 15 d.

ma tu, kurie ima dalyvumą: sulyg pažūrų į pasaulinę politinę ekonomiją, kultūrinių pažūrų ar ideologinių supratimų. Bet jokios diskusijos negali pakeisti fakto, kad šale koegzistencijos nėra pasirinkimo, kurį verta diskutuoti, nes vienintelis pasirinkimas yra anihiliacija oponento. Ar gali kas nors rimtai tikėti į antrąjį pasirinkimą?

Ką galima daryti tokio padėtyje? Gali kilti noras greitai veikti ir dengti save iki maksimumo apsiginklavimu, kad apsiginti nuo anihiliacijos. Bet labai aišku, kad tokios išėities nėra ir negali būti. Priešingai, problema tampa dar opesnė; ginklavimasis didina baimę abiejose pusėse ir anksčiau ar vėliau prives prie katastrofos, kada įsitempimas pasidarys nebepakeliamu ir galimybė su laikymui šios evoliucijos ir sudarymui taikingo išėjimo laipsniškai sumažės. Šis kelias baisiai pavojingas; tai kelias, kuriuo negalima eiti.

Tik Vienas Kelias

Lieka tiktai vienas mums kelias, kuriuomi galime eiti: koegzistencija nėra kas tai tokio, apie ką reiktų kalbėti; ją reikia išbandyti. Tai aiški ir logiška išvada; bet mes turime turėti mintyje, kad prieš akis yra ilgas ir keblus kelias, pilnas pasisukimų, kuriuose mes galime suklypti. Mes matome reikalą ir vykdome tarimus, kurie seka.

Visų pirma, koegzistencija nėra toks siekis, kurio galima būtų atsiekti ant viso laiko; taika, jei ir būtų atsiekiama, palieka nuolatinę užduotis, kaip ir, pavyzdžiui, bendras gyvenimas dviejų vedusių žmonių, kurs negali būti sutvarkytas visam laikui ir be sunkumų. Tas, kurs neina pirmyn, eina atgal. Taika turi vystytis, jei ji nenori pūti.

Bet visų pirma koegzistencija turi būti sukurta, ir mes žinome, kiek sunkumų turi būti prašalinta ir kiek konstruktyvių elementų turi būti pastatyta abiejose pusėse. Aš minėjau bendrą baimę. Už šios baimės slepiasi gilus nepasitikėjimas — dalinai dirbtinu būdu palaikomas, bet kuris tuo pat laiku kyla iš prieštaraujančių pamatinių supratimų, suderinamų dalinai tiktai per nusileidimus; su likusiais reikia sugyventi kantriai ir su gera valia. Tai čia mes pamatysime, ar šios pastangos, kurios yra vienintelės išvengimui katastrofos, pavyks.

Bažnyčia ir Vokietija

Mes girdėjome, kad kai tik paliaubos Korėjoje tapo konkrečia realybe, kitoj pasaulio jautrioj vietoj pasireiškė įvykiai, kurie pakeitė padėtį, ir, reikia tikėtis, radikaliai. Mano tėvynėj Vokietijoj kontradikcijos tarp rytinės ir vakarinės dalių buvo žymiai paastrejusios bėgyje pastarųjų mėnesių, ir buvo priešasčių numanyti, kad susidarys tokia padėtis, kurioje išėitis koegzistencijos dvasioje pasidarys negalima. Protestonų bažnyčia kalbėjo daugelį sykių nuo 1948 metų, pasisakydama už taikų susivienijimą, ir kiekvienu kartu reikalavo pasitarimo; tai vienintelis taikus išėjimas, kuris gali pavykti. Bet ji taip įsivėlė į kontradikcijų mechanizmą, kad beveik tapo šališka.

Tai tuomet įvyko įvykis — sakysime, kaip koks djeviškas stebuklas — pasikeitimas, kuris įvyko pereitą savaitę, ir leido bažnyčiai išvengti to reikalo ir atsikreipti į savo pasekėjus dar syki parodyti per maldas ir kalbas savo krikščionišką pritarimą taikiam susipratimui.

Atgimimas Vilties

Šioj pakaitoj nė tiek svarbu parėdymų, kurie bažnyčiai išrodė nepakenčiami, panaikinimas Vokiečių Demokratinėj Respublikoj, kiek bandymas sumažinti įsitempimą — kuris išaugo iki pavojingo taško per aštuonius metus — ir suartinti Rytinės Vokietijos gyvenimą su Vakarinės Vokietijos gyvenimu.

To rezultatas, kurį aš galiu duoti pagal savo paties pa-

tyrimą, yra sekantis: mūsų žmones perbėgo nauja viltis, viltis, kad galų gale pasitarimai bus pradėti su viltimi, kad jie bus pasekmingi, prives prie sėkmingo išrišimo vokiečių svarbiausios problemos. Pirma buvo sunki, plačiai pasklidusi atmosfera, vedanti žmones prie mañymo, kad jie yra pasyvūs stebėtojai to, kas išrodė nekintamu ir neišvengiamu likimu. Dabar šis gilus troškimas, šis nuosirdus šaukimas vėl bus girdimas: Pasaunadoki me, dėl Dievo meilės, šia proga ir nuosirdžiai naudokimės atidėjimu, kurs mums duotas dar syki!

Čia, jei visi ženklai yra neklaidingi, atliktas tikras žygis dėl taikos; čia pašalintos kliūtys, susirūpinimas išnyko ir nepasitikėjimas išsklaidė.

(Šią kalbą pastorius Niemoeller pasakė Budapešte, Pasaulinės Taikos Tarybos susirinkime, dviem dienom prieš maištą Berlyne. Jis džiaugėsi Rytinės Vokietijos valdžios posukiais taikos labui, bet Adenauero agentai tuojaus puolėsi veikimo, kad tos pastangos nepavyktų. — Red.)

Ir kiekvienas tolimesnis žygis ta kryptimi turės tokias pat pasekmes ir darys įtaką į kitus.

Aš turėjau progą vėl perskaityti pono Sezionovo, Rusų Aukštojo Komisijonieriaus, pareiškimą gruodžio mėnesį, 1945 metais:

"... ir tokiu būdu geležinė užuolaida palengva bus pakelta. Ši šalis, tarp Elbės ir Oderio, yra pašaukta atlikti didelius dalykus. Priklausydama Vakarams, ji susitiko su Rytiais. Tai čia gali būti pastatytas tiltas tarp dviejų pasaulių, kuris gali sulaukyti mus nuo naujo pasaulinio karo, ir vakarinis individualus (Pabaiga ant 12 pusl.)

Wilhelm Pieck, Rytinės Vokietijos prezidentas (šviesiu šai tą gerai žino, tad stenkempėj prie Berlyno. Jaunoji karta, nesuteršta nacizmu, yra Vokietijos ateitis. Priešai tą gerai žino, tad stengiasi sukelti maištus dabar.

Montrealo žinios

Vaikų Paralyžius Čia Nėra Pavojaus Stadijoj

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, pradėjo pasireikšti vaikų paralyžiaus (polio) ligos. Lig šiol čia jau pasirodė 25 susirgimai — trys iš jų mirė. Tačiau miesto sveikatos departamento direktorius, Dr. Adelard Groulx, išleido pareiškimą visuomenės nuraminti m u i, kad epidemija nėra pavojaus stadijoj.

Jis betgi sykiu pažymi, kad yra svarbu vaikus saugoti nuo peršalimo. Vaikas su pakilusia temperatūra, galvos skaudėjimu, skausmais nugaroje, sustingusiu kaklu ar bent kokiais ženklais vėmimo arba viduriuose netvarka, turi tuojau būti paguldytas lovoje ir pašauktas gydytojas.

Virš visko, jis stipriai pastebėjo, prisilaikyti higieniškos švaros stuboje, laikyti kaip galint langus plačiau atdarus, kad įeity užtektinai oro ir saulės.

Ir Vėl Expressway Reikalas

Jau senai yra kalbama ir daug kartų buvo spaudoje rašyta, kad Montreale pa-

lengvinimui važiuotės, planuojama praveisti iškelta kelią nuo Delorimiere avenue iki Atwater — expressway. Dabar jau einama dar arčiau prie to plano įvykdymo.

Pereitą savaitę viešųjų darbų departamento direktorius H. A. Gibeau ir planavimo direktorius Aimo Cousineau nuvažiavo į New Yorką patirti smulkesnių žinių apie tokio kelio pravedimą, kadangi ten yra patyrusių inžinierių tam darbui. Juodu nėra įgalioti ten daryti bent kokias sutartis, bet tik patirti visas smulkmenas ir grįžę raportuos miesto valdybai, o ši svarstys tolimesnius žygius.

Šiuos žodžius rašant, minėti miesto atstovai jau grįžo iš New Yorko, bet jie savo raportą, kaip pranešimai sako, išduos tik vėliau. Tenka palaukti ir pažiūrėti, kas iš to išeis.

Pradėta Dorval Subvė

Dorval miestelyje, prie orlaivių stoties, pervažiavimas skersai gelžkelių bėgių (dvi linijos CPR ir dvi linijos CNR) buvo gana sunkus. Kad palengvintus pervažiavi-

mą nuo Cote de Liesse road į Metropolitan bulvarą, darbas jau pradėtas ir bus praveistas tunelis apačia gelžkelio bėgių.

Laivų Dūmai Gal Bus Prašalinti

Prie kanalo gyvenantiems žmonėms ir abelnai prie vandens, kur laivai plaukioja, yra didžiausia kankynė nuo jų leidžiamų dūmų. Bet moksliekiems išradimams tobulėjant visur, bandoma ir čia juos pritaikyti. Pranešimai sako, kad inžinieriai dirba su įvairių chemikalų pagalba ir bando surasti būdus, kaip galėtų panaikinti ar bent sumažinti iš laivų paleidžiamus dūmus. Sako bandymai jau daromi ir, kaip atrodo, su gana geromis pasekmėmis.

Zinoma, kaip žinovai sako, kol bus galutinai išvystytos priemonės dūmų sumažinimui, truks nemažai laiko. Bet jie užtikrina, kad už kiek laiko prie vandens gyvenantiems žmonėms, dūmų ir nešvaros kankynė bus panaikinta.

Per 7 Mėnesius 12,116 Nelaimių

Policijos statistiniai duomeniai rodo, kad per pirmus šiuo metų septynis mėnesius, Montreale gatvėse įvyko 12,116 nelaimių. To pasekmė 51 asmuo mirė. Bendrai visam Montreale su priemiesčiais, kelių nelaimės šiais metais jau nusinešė 149 gyvybes.

Juokdarystė?

Čia vaikų mokyklose mokymas prasideda: protestonų rugsėjo 9 d., o katalikų — savaitę pirmiau, rugsėjo 1 d. Bet štai atsirado "juokdarys" (ar "juokdariai") ir prieš rugpiūčio 23-čios sekmadienį sufalsikavęs mokyklų komisijos sekretoriaus Marc Jarry parašą, jo vardu išsiuntinėjo visoms anglių Romos katalikų parapijoms laiškus, prašant, kad kunigai per pamokslą praneštų, jog anglių katalikų mokyklose mokslas prasidės viena savaitė vėliau — rugsėjo 9 d., taip pat, kaip ir protestonų. Kunigai tą padarė ir pirmadienį visi laikraščiai paskelbė. Apie 15,000 anglių katalikų mokyklų vaikučių nusidžiaugė, kad jie gauna ekstra savaitę liuoslaikio.

Vistik, kas tokius laiškus rašė, tai yra žiauri juokdarystė. Mokyklų Komisija daro žygius surasti kaltininkus.

Shower Parė

Silvija Sadauskaitė ruošiasi prie vadybų. Jos pagerbimui, jos ir motinos draugės, rugsėjo 24 d. surengė jai priešvedybinių shower parė. (Pabaiga ant 12 pusl.)

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4334 VERDUN AVE.; VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruelis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT-CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Krik

Pastaru pagarsė čiai dažnai dangi ir sudaryti čio bandy suklijuota la priešak ją, valdomokratų, dešiniųjų daug dau

Pirmoj ti, kad I Gasperi viena iš n tinių Val JV valdar rėmė Itali ir padėjo sluoksniar. Tai aukš ta šalis. krikščioni tovė. Na, išrodo?

Leisime padėti Ita laikraščiu Star. Jis 25 dienų

"Kelian ilgai toks mas išsil Italijoje. N ką yra di tautos lig News and skaičiavo, žiausia 2, gyventojų 400,000 karta Ita kad netur tūkstančių kasdien b alkanais, namiais mokama miestų da tiktai dal laikymui rankų d apie 64 ce vinti, balt kai 93 ce vienas va ranuose R nuoja apie U. S. N port rašė

"Didelė tuose dar kad nepa apsiirengia priemiesė Baltkalnie žemesniej išsiversti, mažesni, rinkų, o s kur ieškot "Namu mas Itali spręstos Toronto I tančiai še urvuose i

Krikščionių Demokratų Valdomoje Italijoje

Rašo J. Yla

Pastaruoju laiku truputį pagarsėjo ir Italija. Laikraščiai dažnai rašė apie ją, kadangi ir ji negalėjo greitai sudaryti valdžią. Tik iš trečio bandymo buvo šiaip taip suklijuotas kabinetas su Pella priešakyje. Bet apie Italiją, valdomą krikščionių demokratų, žinoma, su pagalba dešiniųjų socialistų, galima daug daugiau pakalbėti.

Pirmoj vietoj reikia atminti, kad Italija, su ponu de Gasperi priešakyje, buvo viena iš mėgiamiausių Jungtinių Valstijų demokratijų. JV valdantieji rateljai ne tik rėmė Italiją ekonominiai, bet ir padėjo valdantiesiems sluoksniams per rinkimus. Tai aukščiausiai maršalizuota šalis. Kita, Italija yra krikščionių demokratų tvirtovė. Na, ir kaip ta tvirtovė išrodo?

Leisime papasakoti apie padėtį Italijoje liberališkam laikraščiui Toronto Daily Star. Jis editoriale rugpiučio 25 dieną rašo:

"Keliamas klausimas, kaip ilgai toks 'do nothing' režimas išsilaikys bėdų pilnoj Italijoje. Nedarbas nekuri laiką yra didžiausia ekonominė tautos liga. Metai atgal, U. S. News and World Report apskaičiavo, kad tenai yra mažiausia 2,000,000 bedarbių, o gyventojų skaičius auga po 400,000 per metus. Ištisa karta Italijos jaunimo niekad neturėjo 'pay-day', o yra tūkstančiai bedarbių tėvų, kasdien besirūpinančių savo alkanais, nuakusiais, benamiais vaikais. Valdžios mokama bedarbių pašalpa miestų darbininkams sudaro tikrai dalį to, ko reikia palaikymui gyvybės; bedarbiai rankų darbininkai gauna apie 64 centus į dieną, o lavinti, baltkalnietiški darbininkai 93 centus į dieną. Bet vienas valgis pigitose restoranuose Romoje sakoma kainuoja apie \$12.00".

U. S. News and World Report rašė:

"Didelėse apylinkėse pietuose daugelis žmonių niekad nepavalgo sočiai ir neapsirengia padoriai. Romos priemiesčiai pilni skurdo. Baltkalnietiški darbininkai ir žemesnieji dvasiškiai negali išsiversti, nes jų uždariai mažesni, negu rankų darbininkų, o seni žmonės nežino kur ieškoti pagalbos".

"Namų ir mokyklų klausimas Italijoje taip pat neišspręstos problemos", rašo Toronto Daily Star. "Tūkstančiai šeimynų tebegyvena urvuose ir bombų sudaužy-

tuose namuose. Nors žiurkes kontroliuoja valdžia, jų tačiau 13 kartų daugiau, negu prieš karą buvo. Statybos išlaidos taip pakilo, kad namų statymas pasidarė prabanga. Apskaičiuojama, kad 4,000,000 asmenų reikalingi namų, taipgi reikia daug mokyklų, kad pašalinti didelį berašištumą.

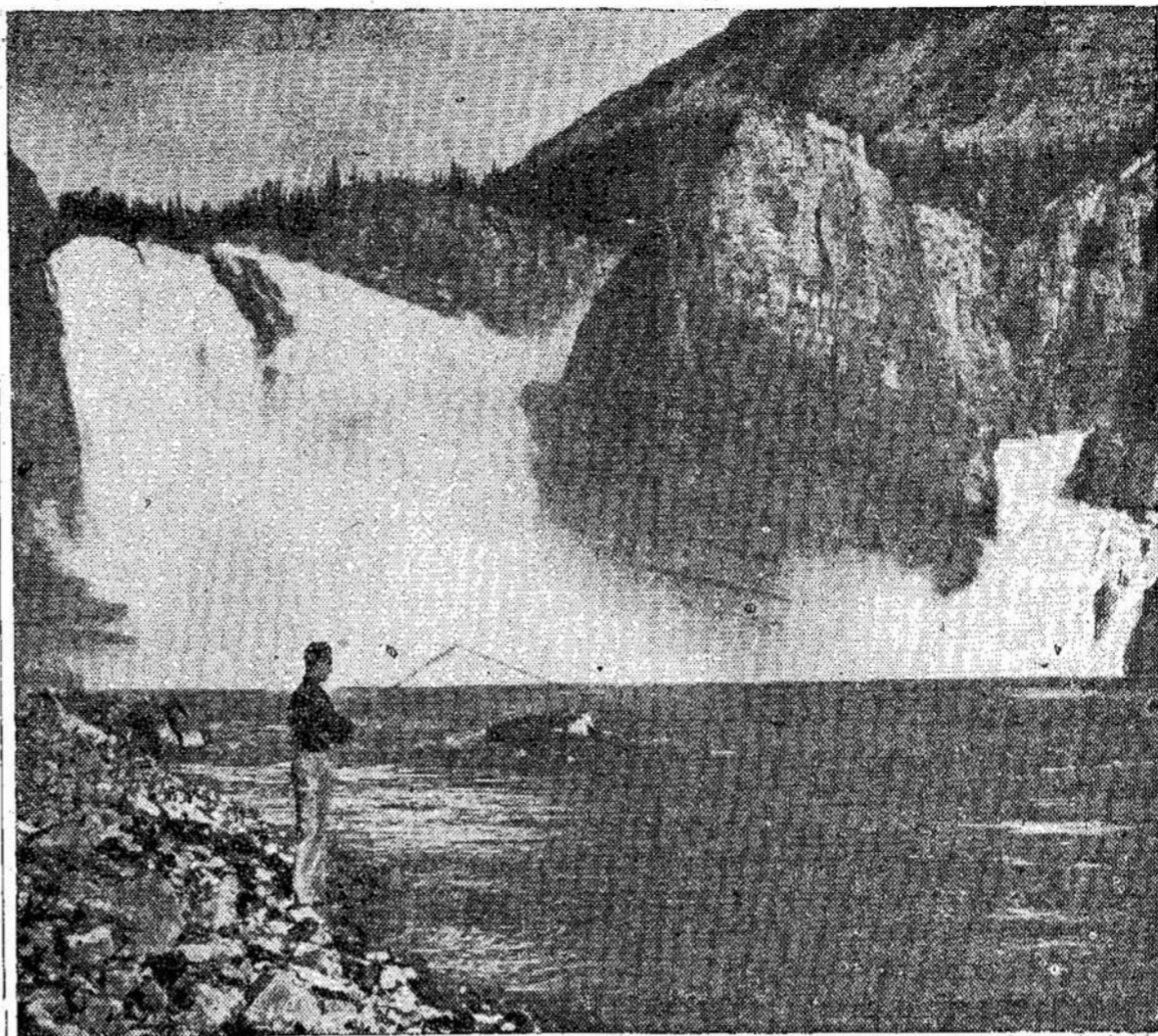
"Skurdas tarp žemės darbininkų dideliuose feodaliuose dvaruose dar didesnis, negu miestuose. Tūkstančiai bežemių ir benamių žmonių paskendę skolose. De Gasperio valdžia du kartu žadėjo žemės reformą, kaip ir kitos valdžios, įskaitant ir Musolinio. De Gasperio valdžia 1951 metais paskelbė 10 metų programą dėl žemės reformos; sakė supirksianti didelius dvarus ir išdalinsianti tarp rendauninkų. Sakė tiesianti kelius, statysianti namus, mokyklas; raistus nusausinsianti. Apleistos ir neproduktyvės žemės būsiandos mokslišku būdu paverstos derlingomis. Šis planas, tačiau, beveik nepradėtas vykdyti dėl didelių dvarininkų opozicijos parlamente. Tai ši grupė aną dieną pastatė Pella Italijos valdžios galva. Tokiu būdu negalima tikėtis, kad Italijos ekonominės ir socialės problemos bus sprendžiamos naujos valdžios. Pats ponas Pella pasakė, kad jis mano, jog jo valdžia bus 'momentalė'; kad jis ketina rūpintis tik tam tikrais 'ad ministratyviniais' klausimais ir nebandys formuluoti politiką".

Vėlesni pranešimai sako, kad Italijoje dabar jau pustrėčio milijono bedarbių, kad gyvenimas nuolatos sunkėja. O dvarininkai ir fabrikantai gyvena didžiausioj prabangoj. Jų gyvenimas nuolatos gerėja.

Kažin kodėl amerikiečiai nesiunčia maisto pakelių italams? Vietoj to jie užsispyrė brukti juos Rytinės Vokietijos žmonėms, kurie didžiūmoj prokomunistiški.

Padėtis Italijoje aiškiai demonstruoja, kad Maršalo planas Italijos liaudžiai nieko nedavė. Priešingai, jis daugelį darbininkų padarė bedarbiais. Amerikiečių prekės sulaukė gamybą Italijoje ir nuskriaudė darbininkus. Tikrai pirkliai ir spekuliantai pasinaudojo.

Tas ir yra priežastis, kodėl Italijoje liaudis pasuko linkui socialistų ir komunistų. Ji pamatė, kad krikščionys demokratai prastai tvarko šalies reikalus, pasiduoda

"Nihanni", Nusileidžiančios Saulės Namai, pagal indijonų pavadinimą, bet baltieji vadina jį Headless Valley (Begalviu Slėniu). Tą vardą

jie davė už tai, kad čia misteriškai žuvo 10 asmenų. Šis vandenpuolis pralenkia ir Niagara vandenpuolį, nes čia vanduo puola 316 pėdų, be-

veik dvigubai tiek, kiek Niagara. Jis randasi Yukono Terytorijoje, į rytus nuo Whitehorse. Prie vandenpuolio esą daug žuvų.

Kaip Greitai Keliaujam

Rašo P. Paukštėlis

Jeigu kas jums pasakytų, kad lekiamo arba skrendame po 175 mylias į sekundę, jūs pasijuoktumėte iš tokio pasakymo. Bet juokas būtų visai nepamatuotas. Tikrumoje mes tokiu greičiu skrendame erdvėje, tik nieko nejaučiame. Greitai pamatysite, kad tai tiesa.

Tur būt ne tik esate girdėję apie Paukščių Kelią, bet ir patys savo akimis esate jį matę. Angliškai jį vadina Milky Way, kadangi jis išrodo lyg pienu aptaškytas dangus. Bet tai nėra joks Paukščių Kelias ar Milky Way, o baisiai didelis žvaigždynas Galaktika vadinamas. Tame žvaigždyne yra nesuskaityta daugybė žvaigždžių ir kitokių dangiškų kūnų. Mokslininkas Sir William Herschel dar 150 metų atgal priskaitė 115,000 žvaigždžių. Dabar, pagalba teleskopinių fotografijų, tas skaičius taip padidėjo, kad nebegalima suskaičiuoti. Mūsų Saulė, kuri įeina į tą žvaigždyną, yra viena iš 100,000 milijonų žvaigždžių. Šviesa, kuri keliauja po 186,000 mylių per sekundę, iš centro iki mūsų Saulės ateina per 25,000 metų. Kadangi per metus laiko šviesa nukeliauja 6 trilijonus mylių, tai galit suprasti, kaip toli mūsų Saulė nuo žvaigždyno vidu-

dvarininkų ir fabrikantų norams, visai užmiršdami vargstančius darbo žmones ir inteligentus.

Tas visas žvaigždynas sukasi apie savo "ašį", kaip kad mūsų Saulė su savo planetų šeima arba mūsų Žemė su savo setelitu Mėnuliu. Ji lekia 175 mylių per sekundę greitumu. Aplėkti sykį apie tą įsivaizduojamą centrą ima 200 milijonų metų.

Kadangi saulė skrieja apie Paukščių Kelio ašį po 175 mylias per sekundę, tai sykiu su savimi neša ir savo planetas ir jų gyventojus. Tokiu būdu mes skrendame erdvėje po 175 mylias per sekundę. Bet mes to nejaučiame.

Pirmas mūsų skriejimas yra sykiu su žeme, kuri sukasi apie savo ašį. Per 24 valandas mes nukriėjame 25,000 mylių. Antra kelionė yra apie saulę, kurią atliekame per metus laiko.

Ar šios kelionės yra viskas? Į tai dar negalima atsakyti. Astronomai suranda daugelį tokių ir dar didesnių žvaigždynų. Ar jie tik apie savo ašį sukasi, ar taip pat dar apie ką didesnio lekia, dar neišaiškinta. Galimas daiktas, kad mūsų žvaigždynas dar lekia apie kokį kitą centrą ir dar greičiau.

Kiti Greičiai

Dažnai jūs skaitote spaudoje ir iš to esate susipažinę su šviesos, radio bangų greičiu. Bėg aš abejoju, kad jūs tikrai suprantate, kas yra šviesos ir radio bangų greitis.

Sakoma, šviesa keliauja 186,000 mylių per sekundę. Bet nereikia suprasti, kad šviesą iššaukiantieji medžiagos trupinėliai tiek kelio nukeliauja per vieną sekundę. Su šviesos greičiu yra taip:

Už pavyzdį paimkime boles. Sudėkit ilgą eilę bolių ant grindų. Taip, kad viena kitą siektų. Suduokit kuom nors pirmą bolę. Ji tą smūgį perduos sekančiai ir taip kaip bematant smūgis persiduos paskutinei bolei. Bolės neišsijudins iš vietos, bet smūgis pereis bolėmis per visą kambarį.

Panašiai yra su šviesa ar radio bangomis. Elektros veikimas duoda smūgius atomų elektronams, kurie nuo to truputį sujuda, perduodami tą smūgį sekantiems elektronams ir taip tas smūgis per sekundę nueina 186,000 mylių. Bet elektronai neapleidžia savo atomų.

Tarp radio ir šviesos yra tikrai tas skirtumas, kad šviesos virpėjimas yra daug dažnesnis, jos bangos daug trumpesnės.

Kaip matote, koks didelis skirtumas žmogaus ir šviesos greityje. Žmogus skrieja, keisdamas vietą, o šviesos darytojai elektronai tikrai truputį išsijudina.

Arabiškų Tautų Vada
Planuoja Karinį Sarsišį

KAIRO. — Čia susirinko Egipto, Irako, Jordano ir keturių kitų arabiškų šalių kariniai vada tikslu sudaryti tarpusavio apsigynimo sąryšį.

Šios arabiškos šalys priklauso prie Arabų Tautų Sąjungos.

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tasa)

Aplankė Mado daktaras Morilo, jis pasiklausė Berti kalbų apie naujų principų pergale, o paskui šiurkštoku linksmumu paklausė:

— Ar jūs nebijot, kad anglai sumals jūsų žmones? Berti nusišypsojo:

— To niekad nebus...

Morilo buvo nustebęs jo atsakymu, kad paskui sakė savo žmonai: "Tikriausiai Berti turi ryšių su anglais, jis per daug likras..."

O Berti buvo tikras, kad greitai Anglija bus sutriuškinta.

Jis pasiekė to, kad vokiečiai su juo elgėsi pagarbiai: "Nė vienas vokiečių be mano leidimo pas mane neateis", pareiškė jis dar okupacijos pradžioje, ir iš tikrųjų vokiečiai į jo žmones žiūrėjo kaip į nedidelę valstybę.

Įtakingų vokiečių tarpe, kuriuos jam tekdavo sutikti, buvo Rudolfas Širke. Buvęs "Europos" biuro savininkas buvo užimtas įvairiais reikalais — ir spauda, ir kultūrinio Prancūzijos gyvenimu, ir pašnekesiais su stambiomis Paryžiaus visuomenės figūromis (tokius pašnekesius Širke vadino "nesentimentaliu auklėjimu"). Berti vertino Širke, kaip pažįstantį Prancūziją, kaip visapusišką, o svarbiausia, drąsų žmogų — kiti vokiečiai dažniausiai nutylėdavo, vilkindavo sprendimą, atsiklausdavo Berlyną, o Širke iškart atsakydavo "taip" arba "ne".

Buvo viena pirmųjų karštųjų dienų, kai Berti tarė Mado:

— Šiandien pas mus pietauja ponas Širke. Aš suprantu, kad jums tai nemalonu. Tai nemalonu ir man. Tačiau tenka daug ką pakęsti... Su šiuo vokiečių manęs nesieja versliniai santykiai, ir pasikviečiau aš jį tik tam, kad nurodyčiau visą eilę neleistinų, okupacinės valdžios vartojamų, priemonių.

Širke buvo nepaprastai malonus, pasakė keletą komplimentų namų šeimininkei, entuziastingai pagyrė įrengimą — "jūs turite šiaurės skonį". Berti kalbėjo apie vokiečių bukaprotiškumą ir nesiskaitymą. Širke idėmiai klausėsi, retkarčiais kažką žymėjo knygelėje, kalbėjo švelniai, kartais lyg nusikaltes: "Deja, mūsųose daug saldafonų..."

Vėliau pokalbis persimetė į bendrąsias temas. Tomis dienomis visus įaudino vienas klausimas: kaip pasuks vokiečių armija, kaip greitai pabaigusi operaciją Dabarkauose? Berti pasitobėjo, kad Širke pagyvėjęs, ir tarė esant čia kaltą seną "šato-

nef-diu-pap" — juk jis žiūrėjo, kad svečio taurė nebūtų tuščia. Širke tarė:

— Aš neišduosiu karinės paslapties, jei paskysiu, kad mes esame prie paskutinės kampanijos slenkščio. Britų imperijos likimas išsispręs Rytuose...

— Iš pirmos dienos aš buvau tikras, kad anksčiau ar vėliau jūs atsigrįšite prieš komunizmą. Tačiau kova bus sunki, labai sunki. Nuo jūsų priklausau, ar šioje kovoje mes būsim su jumis. Prabėgo metai, o jūs nieko nepadarėte, kad mūsų tautos suartėtų. Jei jūs norite prancūzus įgašdinti arba apmulkinti, jūs klystate. Klausimas formulotas aiškiai — kokią vietą naujoje Europoje turės užimti Prancūzija?

Gal būt, iš tiesų todėl, kad ryšas buvo nepaprastas ir Širke neapskaičiavo savo jėgų, o gal todėl, kad valandą prieš pietus jis sužinojo fiurerio sprendimą, tačiau akimirksniai jis nustojė dvasinės pusiausvyros, servetėlė perbraukė kaktą ir tarė:

— Prancūzijos vieta naujojoje Europoje? Jūs turite gerą priežodį — ožka peša žolę ten, kur ją priiša.

Mado pakilo ir, netarus nė žodžio, išėjo. Širke kaip mat suprato pasiėgęs netaktiškai. Pabrėžtinai maloniai jis grįžo prie Berti pretenzijų, žadėjo imtis priemonių, kalbėjo apie tai, kad būsimajame kare Vokietija ir Prancūzija būsiančios sąjungininkės, kelis kartus pakartojo: "Mus suriš kareiviška draugystė".

Vis dėlto po šio pasikalbėjimo Berti juto biau rūpų priekšoni. Vakarais buvo tvankūs, skaudėjo galvą. Berti ilgai vaikščiojo dideliuose ir tuščiuose savo kambariuose. Pagaliau jis nedrąsiai pasibeldė į Mado kambarį. Ji neatsiliepė. Jis pravėrė duris. Mado sėdėjo kėdėje prie lango. Jis pašaukė ją, ji neatšiliepė. Atsargiai jis priėjo prie jos, tarė: "Jūs turite man atleisti", norėjo pabučiuoti jos ranką. Ji atitraukė ranką ir tyliai, beveik pašnabždomis tarė:

— Nereikia manęs liesti... Aš bijau, kad galiu jus užmušti...

Prieš išvykstant iš Prancūzijos Keleris pavyko užsukti į Paryžių. Jis seniai svajojo vėl pamatyti miestą, kuris prieš karą jam pasirodė pasakiškas. Tada jį saistė ir Gertos rūpestingumas, ir daktaro Kenigo nurodymai, ir prancūzų nedraugiškumas. Dabar Paryžiaus gatvėmis jis vaikščiojo vienišas, laisvas, išdidus — dingo ir jo

baimė, ir ankstyvesnis nusizeminimas, ir nors miestas nublanko, nubluko, jis Kelerį žavėjo.

Dar pirmąją dieną jis nusprendė aplankyti profesorių Diumą. Tiesa, per metus aš gerokai atsilikau mokslė, bet profesorius supras, kad karas — ne darbo kabinetas. Malonu susitikti pažįstamą prancūzą. Be to, ir Diuma nudžiugs, kad vokiečių mokslininkas atėjo pareikšti jam savo pagarbą... Keleris nutylėjo, kas svarbiausia: jis nemėgo prisiminti pasimatymo su Diuma — jis tada elgėsi kaip vaikas, dabar jis norėjo prancūzų mokslininkui pasirodyti kiek palankesne šviesa.

Lipdamas stačiais laiptais, jis pagalvojo: o jei Diuma nepanorės su manim kalbėtis? Juk jų tarpe yra nesutaikomų... Ne, negali būti, — jis ir Diuma, visų pirma, mokslo žmonės, tarp jų negali būti prarajos.

Duris atidarė Mari; vokiečių kareivio povyzoje ji nebeatpažino svečio, kuris taip abejingas buvo jos kulinariams talentams, atbėgo pas profesorių šaukdama:

— Vokiečiai!

Diumą ramiai tarė:

— Tegul krato. O gal būt, jie manęs?

Jis užsisėgė švarką ir, išėjęs į prieškambarį, subliuvo: — Jei manęs, negaišinsiu jūsų.

Jūs nepažįstate manęs, pone profesoriau? Johanas Keleris. Prieš karą jūs man suteikėt didelę garbę...

— Ach, tai jūs!... Indėnas... Gerai, įeikite. Juk dabar toks maskaradas, kad negali susivokti... Sėskitės, nesivaržykite, čia vis tiek viskas suteršta... Deja, neturiu kuo pavaišinti, viską jūsų tautiečiai išlakė. Palaukit, yra — ant dugno, užtat kažkas nepaprasta! Senas kalvadosas. Kurį dalyką dabar jūs studijuojate?

— Jau daugiau kaip metai, kai aš atitrūkau nuo darbo.

— Miestus imate? Biau rūpūs darbas! Iš pradžių jūs imate, paskui iš jūsų atims, mažai kas beliks iš miestų. O taip pat ir iš jūsų... Prisimenu, vienas jūsų profesorius skundėsi gyventojų pertekliumi. Kad tik iš jūsų neapkarpytų... Atleiskit man, kad aš jus taip puolau. Gyvenu vienas... Juk aš suprantu, kad jūs dėl šios kiaulytės niekuo dėtas.

— Aš, pone profesoriau, kaip ir anksčiau vengiu politikos...

— Aš jos taip pat vengiau. O ji, žinote, pati atėjo. Gerkit kalvadosą, dabar tai retenybė. Gaila, kad jūs šitaip apsilikę, padorus gi žmogus, teikiąs vilčių mokslininkas, ir taip šlykščiai atrodo, biau rūpūs pažūrėti!... Ar jums civiliai apsigrengus

mieste vaikščioti negalima?

— Bet kodėl gi, pone profesoriau, jūs viską taip aštriai vertinat? Aš manau, kad šiais sunkiais laikais mūsų tautos suartėjo, išmoko suprasti viena kitą...

— Kaip jūs pasakėt? "Suartėjo"? — Diuma pašoko ir emė kvatoti. — Mari, eikite čionai! Pažiūrėkit į šitą poną — jis sako, kad mes dabar "suartėjom" su vokiečiais!... Vadinasi, jei banditai parmušė žmogų ir skuduru užkimšo jam burną, išeina, kad jie "suartėjo"?

Keleris visą laiką tramdėsi, atsimindamas, kad prieš jį žymus mokslininkas, bet dabar jis nebesusivaldė:

— Aš maniau, kad įvykiai šio to išmokė prancūzus bent kuklumo...

Diuma išraudo ir sušuko:

— Nagi, nešdinkitės. Veskite čia savo gestapininkus. O svečiu dėtis nėra ko! Mari, išlydėkit. O jūs gyviai!

Keleris tyliai išėjo. Mari verkė:

— Ką jūs padarėt, ponas Diuma!... Dabar jie ateis jūsų...

Jis paėmė jos šiurkščią ranką.

— Ech, Mari!... Reikia mokėti gyventi kaip dera — linksmai, dainuoti, šokti, gerti, jei yra kas. O mirti taip pat reikia mokamai, kaip dera žmogui. Jei kiškį pašauka, jis verkia tartum mažas vaikas. O pakirsk medį, jis griūva tyliai... Nereikia mirties bijoti, čia taip pat garbingas reikalas, jei tik tu esi žmogus, o ne skarimalas... Atverkit langą, kad čia jo kvapo neliktų.

Taip Keleris buvo sugadintos paskutinės jo buvimo Prancūzijoje dienos. Aacheinė jis pasivijo savo dalinį. Juos vežė į Lenkiją. Kareiviai spėliojo, kur prasidės naujas karas.

— Sako, kad Rusijoje, — tarė feldfelis. — Rusai mūsų nemėgsta.

Keleris niūriai šypstelėjo: — Dabar visur karas. Jūs manote, Prancūzijoje mus mėgsta? Jie tik laukia patogios progos mus užklupti... Gaila, kad aš nenuvedžiau komendantūrą vieno niekšo, nesinorėjo rankų teršti... Mes, vokiečiai, per daug pasitikime ir pernelyg taurūs.

— O —

Raja šoko su Polonskiu. Prieš tai ji išgėrė muskato taurę, ji norėjo būti linksma; eidama šokti, ji šypstelėjo; dabar jai buvo baisu, bet ji tebesypsojos — vėidas sustingo. O kūnas pasidavė šokių ritmui. Šis ritmas buvo atkaklus kaip likimas. Saksofonas staugė lyg benamis šuo; būgnas skaičiavo ir skaičiavo; ir šiamė švilpime, staugime, barškėjimė vaikščiai verkšleno smuikas. Staiga visas nutrūko: tuštuma, duobė, tyluma, nuo kurios svaigsta galva. Ką man da-

ryti? — pagalvojo Raja. Ir tuoj atgijo saksofonas, sustaugė: reikia skristi, suptis, sukstis!...

Nepaisant karšto oro, "Kontinentalyje" buvo daug žmonių. Juk rytoj sekmadienis, ar ne geriau būtų išvažiuvus į Sviatošina, į Darničą, į Puščia-Vodičą, kur kvapni smala arba neseniai nupiautas šienas?

— Rytoj pagal kalendorių prasideda vasara...

Gamtoje jau seniai vasara. Karšta. Kodėl neplaukiujama laiveliais, kodėl ateina čia?... Juk nuo muzikos, nuo vynu, nuo žodžių dar karščiau...

— Petia, kaip tu manai, ar bus karas?

Kas to paklausė? Rodos, jaunutis leitenantas. O gal būt, tas, apsilikęs pilka languota eilute? O gal Jaščenka?

Turgavietėse buvo kalbama, kad vokiečiai greitai pulsią. Rytą senoji Chana atėjo nugašdinta:

— Raječka, kalbama, kad būsiąs karas...

Kiekvienas sielos gilumoje galvojo: negali būti!... Jaunutis leitenantas tik vakar vedė, šoka su savo Varenka. Kaip jis galėjo tikėti būsiant karą? Kaip galėjo tikėti karu tas — apsilikęs pilka languota eilute? Jis atėjo atšvesti pergalės — viršijome planą, veikiai užtvindysim visas krautuves puodeliais, išmargintais rožėmis, žibutėmis, auksiniais krašteliais. Mergina, su kuria jis šoko, už trijų dienų turi apginti disertaciją apie azotinį augalų maitinimą. Karas?.. Ne, to negali būti! O Petia, kurį paklausė, ar bus karas?.. Jis išrado naują spalvotą tinkavimo būdą, kalbama, kad jam paskirs premiją. Šiandien jis švenčia gimimo dieną. Ir staiga karas?.. Ne!...

— Ne, — tarė Chana iš ryto, — to negali būti! Juk žmonės tik ką atsikvėpė...

Chanai atrodė, kad karas prasidėjo labai seniai, netrukus po vyro išvykimo. Naują užmušė. Užmušė Chanos brolių — prie Peremišlio. Kitas brolis žuvo po ketverių metų Kaukaze. Kalbėta, kad būsianti taika, o šaudyta gatvėse. Kažkokie petliurinkai, lenkai, dievai žino kas. Paskui prasidėjo kortelės, eilės... Chana suspėjo pasenti. Staiga baltasuomiai... Dabar, dėkui dievui, gyvenimas tvarkosi, statomi namai, užėini krautuvė — visko galima nusipirkti... Ir štai sako — karas... Bet juk karas ką tik baigėsi. Ne, to negali būti!

To negali būti, murmėjo geografijos mokytojas Stešenka, tvankiame kambaryje svajodamas apie vasarnamį, apie betunijų darželį, apie hamaką.

To negali būti, kalbėjo Zi-

na. Jos mint naku žygdar literatūra... kambaryje m sūnus, antrų jis turi augt tis...

Netikėta k buvo neramu iškrės vokie rytoj — sekr ji gali ligi so

Kokia maž drama tame me! Ji pati t čiau širdis žvelgti į Ivy — ne taip s mas", kokių — pakoketav miršo. Ne, P mē. Laimė ar

Osipas iš daugiau kaip tum vaikas n tēs baltus Dniepru, o gatvė ir ilgas nas; jis norėj suktis kamba tik ištārė: "bai patenkint žiavau..." Ir išbėgo: "Re su Jaščenka" šnabždėjo: laukiau! Tu tikima..."

Raja pasipik tartum skryn užrakino, d viskas sūvo v nystė bėga, sios dienos...

Su vyru ja kiau nei pri siant. Jis kal savo darbą ai graikai užem čą. Neklausė kuo gyvena. "Muziką aš d ōau". Jis atš išskleidė laik jis imdavo l maldingai bu žas rankas, v "Raja! Raje davo! Tarny Viršininkas at stiklinėmis al vo: "Argi jū

A & Cheste Dirbami Darbas G 699 B prie

T

na. Jos mintyse gyveno jaunakų žygdarbiai, bet tai — literatūra... O gretimame kambaryje miega sargienės sūnus, antrų metų šurikas, jis turi augti, žaisti, mokytis...

Netikėta karu, ir vis dėlto buvo neramu. Kas žino, ką iškrės vokiečiai?.. Tačiau rytoj — sekmadienis, jaunieji gali ligi soties pasižokti.

Kokia mažytė buvo Rajos drama tame pasaulyje nerime! Ji pati tai suprato; tačiau širdis nenorėjo atsižvelgti į įvykius. Polonskis — ne taip sau "susižavėjimas", kokių ji daug turėjo — pakoketavo, pašoko ir pamiršo. Ne, Polonskis — laimė. Laimė arba pražūtis...

Osipus išbuvo šiaurėje daugiau kaip metus. Jis tartum vaikas nudžiugo, pamatęs baltus smiltynus prie Dniepro, o paskui staigiai gatvę ir ilgas Rajos blakstienas; jis norėjo ploti katučių, suktis kambaryje. Tačiau jis tik ištārė: "Raječka, aš labai patenkintas, kad parvažiavau..." Ir tą pat vakarą išbėgo: "Reikia pasikalbėti su Jaščenka". Naktį Raja šnabždėjo: "Aš taip tavęs laukiau! Tu žinai — aš ištikima..." Jis nenustebo. Raja pasipiktino: aš jam tartum skrynja — išvažiavo, užrakino, dabar sugrįžo — visas savo vietoje... O jaunystė bėga, jos paskutiniuosios dienos...

Su vyru jai buvo dar sunkiau nei prieš jam išvyksiant. Jis kalbėdavo tik apie savo darbą arba apie tai, kad graikai užėmė kažkokią Korčą. Neklausė, ką ji galvoja, kuo gyvena. Ji jam pasakė: "Muziką aš dabar visai užleidau". Jis atsakė: "Gaila" ir išskleidė laikraštį. Kartais jis imdavo karštai, beveik maldingai bučiuoti jos mažas rankas, vis kartodamas: "Raja! Raječka!..." Ir išėdavo. Tarnyba ji bodėjosi. Viršininkas žiūrėdavo į ją stiklinėmis akimis ir sakė: "Argi jūs nematote, kad

aš užimtas?" Alenka visą laiką buvo su senele; taip jau pasidarė — anksčiau Raja mažai tesirūpino dukterimi, norėjosi nueiti į teatrą, pašokti, o dabar Alia senele mylėjo labiau už motiną. Raja niekam nereikalinga, ji gali nors ir dabar numirti, niekas dėl to nesusikrims...

Netiesa. Osipas ją myli. Tačiau keista toji meilė! Gal būt, šiaip mylima kitoj planetoj... Gegužės mėnesį ji vėl nusiuntė prie Pečioros. Jis nudžiugo: "Idomu, kaip ten jiems sekas... Tu, Raja, nenusimink, dabar jau tikrai — vienam mėnesiui". Gal būt, jis greit sugrįš, kaip žadėjo, gal būt, įstrigs metams, juk jis pats nežino... Argi tai žmogus? Ir vis dėlto jis ją myli, neužilgo prieš išvyksiantį prisipažino: "Žinai, Raja, kartą ten išėjau... Žiema, tamsu. Ir staiga pagalvojau, kad tavęs nėra... pamiršai, išėjai... Man pasirodė, kad aš apakau, niekada nebepamatysiu nei Kijevo, nei gyvenimo. Tiesiog kaip romanuose, kvailai skamba, bet negaliu įsivaizduoti gyvenimo be tavęs..."

O aš?.. Rodos, aš taip pat myliu, galvoju, kenčiu dėl jo. Gal būt, tai tik pripratimas?.. Nežinau. O Polonskis visai kas kita — kai jis žiūri, man gera ir taip baisu, kad, rodos, tuoj mirsiu... Vėl eisiu su juo šokti, tik reikia visą laiką šypsotis, tada jis nemato, kas man yra...

Polonskis buvo aukštesnis už Rają ir šokdamas žiūrėjo į ją iš viršaus; jis nesišypsavo; jo veidas visada buvo liūdnas, tartum jį kas būtų įžeidęs — tokia lūpų forma, ar, gal būt, akys. O jis nebuvo nei liūdnas, nei nuskriaustas, džiaugėsi, kad visą vakarą kartu su Raja. Jis ne juokais pamilo, niekais nuėjo atilsinė į Soči: negalėjo išsiskirti. Pasimatymai būdavo nedažni ir visada žmonėse. Jis matė, kad Raja prie jo linksta ir bijo... Jis nespė-

liojo, kas bus toliau, gyveno vieno susitikimo ligi kito. Kalbėdavosi jie kažkaip atsitiktinai, dažniausiai apie menkniekius, tačiau menkniekiai jiems atrodė reikšmingi, kartkartėmis klausdavo vienas kitą, džiaugdavosi, įsiseidavo; tai buvo nebaigtų minčių, miglotų užuominų rezgynas; nuo eilėraščių jie pereidavo prie gatvių pavadinimų, nuo gatvių prie lietaus, nuo lietaus prie šopeno.

Jie išėjo iš "Kontinentali". Raja žinojo — reikia eiti namo, kalbėt ką nors nereikšminga; o ji lėtai pasuko į kitą pusę, ėjo tartum nepastebėdama, kad Polonskis greta.

— Kodėl jūs nevažiuojat į Soči?
— Nežinau.
— Jūs manot, kad bus karas?
— Ne.
— Ar jūs esate buvęs Soči?
— Ne, buvau Suchumi.
— Gražu?
— Man geriausiai patiko kelionė iš Odesos.
— Saulė ir žydra jūra, tiesa?
— Ne, buvo stiprus štormas. Daugumą užsupo... Aš visą naktį prastovėjau denyje. Baisu, bet labai įpuiku. Yra toks eilėraštis:

Staugia uraganas,
Gieda okeanas...
Lekia tas mirksniškas amžius...

— O, mano nuomone, baisu, kai štormas... Aš niekad nemačiau. Kada gi jūs važiuosit? Rugpiučio mėnesį?

— Nežinau... O staiga karas kils...

— Jūs ką tik pasakėt — nebus...

— Nejaugi? Nežinau... Aš dabar pagalvojau — ar mes dar pasimatysim?..

Juodu ėjo tuščia tamsia gatve. Aplink dunksojo sodai. Viršum jų žvaigždės. Jis paėmė ją už rankos, pajuto, kad ji prisiglaudė prie jo. Nieko negalvodamas, jis pabučiavo ją, ji atsakė; paskui atėmė ranką:

— Ne.
— Kodėl?
— Nežinau.
Jis paėmė ją už rankos, ji ištraukė.
— Kodėl jūs nenorit?

Ji tylėjo. Pagreitino žingsnį, dabar jie leidosi žemyn. Kreščiatiko link. Jis pamatė, kad jos akyse ašaros. Jie nebekalbėjo; tik, kai jie priėjo namus, kuriuose gyveno Raja, ji tarė:

— Jūs neprivalot pykti... Aš negaliu kitaip, aš tai jaučiu, o paaiškinti nei jums nei sau nemoku. Ne, ne todėl, kad nemoriu... Kadaisė sakydavo: "Gyvenk ne taip, kaip nori..." Štai ir dievo nėra, o vis dėlto, kaip nori — negalima...

Šio įvykio ji buvo taip sujudinta, kad nesusiprato susitvarkyti, taip apsiverkusi ir parėjo namo. O Chana kaip tyčia nemiegojo, pamatė Rają, suriko:

— Kas nutiko?
— Nieko...
— Čia buvo atėjusi Antonina Petrovna, sakė, kad vokiečiai tikrai pulsia, aš jau nežinau, kas jai pasakė... O tu, Raječka, ką girdėjai?
— Aš? Nieko...
Raja nusirengė, norėjo gultis, staiga išgirdo, kad Chana verkia.
— Tas tau?
— Liovą tikriausiai užmušė... Kuo mes dievą užrūstinome?..
— Ar tu tiki dievą?
— Nežinau... Kada viskas gerai, aš apie tai negalvoju. O kai kas nors atsitinka... Tu, Raječka, nepyk, tu turi knygas, tu į teatrą vaikštai... O aš tik tą ir te-

turiu — prisimenu, kaip kadaise meldėmės, ir palengvėja. Aš dėl Liovos bijau...

— Jei bus karas, Osipas išeis...

— Nejaugi nebaisu?

— Osia tvirtas. O Liova kaip velionis Naumas... Osia nesutriks. Aš tau pasakyčiau tiesą — aš bijau Osios. Juokinga — aš ji puoselėjau, o bijau.

— Kodėl bijai?
— Jis tyli.

— Jis tartum kūdikis, nieko apie save nemoka pasakyti. Aš, rodos, dabar jį suprantu... Su juo ir laimės nereikia. Tik sunku, ak, kaip sunku! Aš ne apie jį kalbu. Gyventi sunku. O juk aš dar ne negyvenau, išdykavau. Ir vis dėlto sunku...

Chana priglaudė ją prie savęs kaip Alią:

— Žinau, viską žinau... Kad tik nebūtų karo! O tai susitvarkys... Na, štai ir susitvarkė, štai ir miegi...

Nusikamavusi Raja užmigo greta Chanos; per sapnus ji šypsojosi; ne taip, kaip šokdama su Polonskiu; dabar jos šypsena buvo lengva, rami. Užmigo ir Chana. Alsavimas kaip laikrodžio seikėjo laiką. O birželio naktis buvo trumpa.

(Bus daugiau)

**Palaikykite Tuos Biznesininkus,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSŲ**

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Pirėngime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Žakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas

699 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išbrina
akių nervus, nuo kurių pa-
cina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
nius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 6 dieną, Karpato rusų salėj, 707 Barton St. E.

Visi nariai prašomi atsilankyti, nes turime daug reikalų sutvarkyti.

Pradžią 2 valandą po piet. Valdyba

Mirė Vladas Bitte

LETHBRIDGE, Alta. — Rugsėjo 21 dieną mirė Vladas Bitte, sulaukęs 57 metų amžiaus. Laidotuvės įvyko 25 dieną. Palaidotas Mountain View kapinėse.

Tegu tau, drauge, būna šios šalies žemėlė lengva.
F. Kazokas

Vasarvietė Atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mylia nuo KESWICK, Ont.

Kambariai ir atskiros kambarios. Autobusai priveža prie pat vietos. Užtikrinimui viešos atostogoms telefonуйте: **Roches Point 184M.**

Apie Viską

Tehran. — Irano ir JAV vyriausybės atstovai turėjo pasikalbėjimą dėl paskolos Iranui.

Karalius nusiskundė, kad Iranas labai nubiednėjęs, neturįs pinigų savo tarnautojams algas išmokėti.

Paryžius. — Prancūzijos streikieriai grįžo į darbą. Viskas vėl eina kaip įprastai.

Streikavo virš 4,000,000 tarnautojų ir darbininkų.

St. Tropez, Francija. — Vagys pavogė brangenybių už \$300,000.

Daugiausia nukentėjo Mrs. Hayat Volterra. Jai priklausė visos brangenybės, išskyrus \$15,000.

Boston, USA. — Valstybės sekretorius Dulles sako, kad Jungtinių Tautų čarteris buvo priimtas prieš atominių laikų, todėl jis dabar nebetinka, reikia jį pertaisyti.

Chicago. — Du keleiviniai orlaiviai susidūrė 11,000 pėdų aukštumoje, bet nenustotų kontrolės ir abu saugiai nusileido.

Vienas turėjo 27 keleivius, o kitas 24.

Vieno orlaivio nugaroj buvo pramušta 6 pėdų ilgio ir 4 pėdų pločio skylė. Kitam buvo pramuštas "pilvas".

Paryžius. — Francija panaikino suvaržymą tarybinams diplomatomis važinėti po Franciją.

Tarybų Sąjunga anksčiau panaikino panašų suvaržymą.

Washington. — Jungtinės Valstijos turi apie \$275,000,000 skolų. Tai daugiau, negu visi amerikiečių namai, fermos ir žemė verti.

Prez. Eisenhoweris nori užtraukti dar 15 milijonų dolerių skolas.

KOEGZISTENCIJA AR ANIHILIACIJA

(Atkelta nuo 7 pusl.)
lizmas ir rytinė bendruomenės dvasia gali susitikti."

Per Didžiausias Pastangas

Vienintelė viltis duoda mums įkvėpimą dėl įkūrimo ir palaikymo taikos: kad per nuosirdžias pastangas ir derības bus galima laimėti taiką koegzistenciją. Mes kaip krikščionys kreipiamės į visus žmones dirbti už taiką koegzistenciją, nes kiekvieno krikščionio yra pareiga pilnoji žodžio prasmė.

MONTREALO ŽINIOS

(Atkelta nuo 8 pusl.)
Suteikta daug linkėjimų ir tam tikslui pritaikytų dovanų.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KL 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Silvijos vestuvės įvyks greitoj ateityj su Juozu Vaitiekūnu.

Gimė

Rugsėjo 22 d., Royal Victoria ligoninėje, Mr. ir Mrs. Charles Mališauskas (Mal-law), susilaukė sveikos ir gražios dukrelės.

Apsivedė

Rugsėjo 22 d. verdunietė Gotaučiūtė apsivedė su Mr. Prtvine.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
kinta, kita pusė dega.

Tokie yra prospektai po pasaulinio karo. Vienas dalykas jau turi būti visiems aiškus: **Vakarai karo laimėti negalės.** Tai tvirtina ir pats įžymiausias britų filosofas ir istorikas Arnold J. Toynbee,

Pardavimui

Pastatas su progresuojančiu bizniu tabako distrikte. 3 Lane Bowling, Pool Room su 3 Boston ir 2 Snooker stalais, Snack Bar, minkšti gėrimai, ice cream ir cigaretai. Šeši apartamentai išnuomoti, apartamentas savininkui.

Tolimesnių informacijų galima gauti pas A. Puzarą, Box 38, Rodney, Ont., arba telefonu: 131M.

BYRNELL MANOR

Fenelon Falls, Ont.

Yra puiki vieta atostogoms praleisti. Žuvavimas, maudynės, golfas.

Dėl platesnių informacijų rašykite Anna ir Frank Stukus, Byrnell Manor, Fenelon Falls, Ont., arba telefonuokit: No. 1163

kuris toli gražu negalima vadinti net ir radikalu. Jis sako, nežiūrint kaip karas baigtųsi, Vakarų demokratijos neturi progos laimėti.

Syngman Rhee paskutinis maršavimas taigi gal nusiųstų ir daugiau tokių paskui jį. O tatai nevilioja nė vieno blaivai protaujančio žmogaus — Vilnis.

Gerai Pirkiniai

Turiu pardavimui 3 hotelius, tabako farmų, restoraną su garažu prie gerų maudynių; šokių salę ir du vasarnamiu; gyvulių mušyklą ir kt.

JOHN GRABSTAS REAL ESTATE

21 Ball St., Tillsonburg, Ont.
Telefonas: 1106J

Ekspertiškai įdedam visokių geriausių išdirbystės aliejus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas net iki 24 mėnesių.
  - 10% pigiau mokant iš kano.
  - Garantija vieniems metams.
  - Aliejaus sutartis su bile kra aliejaus kompanija.
- Mes taipgi įrengiam ultra mernišką silto vandens sistemą silto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus paroduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO